

2008 m.

METINIS PRANEŠIMAS

Klaipėda
2009 m. vasaris

TURINYS

1. ATASKAITINIS LAIKOTARPIS, UŽ KURĮ PARENGTAS METINIS PRANEŠIMAS	3
2. PAGRINDINIAI DUOMENYS APIE BENDROVĘ	3
3. BENDROVĖS VEIKLA	3
3.1. Svarbiausi metų įvykiai	3
3.2. Pagrindinė veikla	4
3.3. Veiklos rezultatai, pagrindiniai finansiniai rodikliai	5
4. VERSLO APLINKA	5
4.1. Naftos krovos rinka	5
4.2. Rizikų, su kuriomis susiduria bendrovė, apibūdinimas	6
4.3. Bendrovės finansinis turtas, finansinės rizikos valdymas	6
5. SVARBIAUSI ĮVYKIAI, BUVĘ NUO PRAĖJUSIŲ FINANSINIŲ METŲ PABAIGOS	6
6. VEIKLOS PLANAI IR PROGNOZĖS	6
7. APLINKOS APSAUGA	7
8. PERSONALAS	7
9. INFORMACIJA APIE BENDROVĖS FILIALUS IR ATSTOVYBES	8
10. ĮSTATINIO KAPITALO STRUKTŪRA	9
11. INFORMACIJA APIE SUTARTIS SU VERTYBINIŲ POPIERIŲ VIEŠOSIOS APYVARTOS TARPININKAIS	9
12. INFORMACIJA APIE ĮSIGYTAS IR PERLEISTAS SAVO AKCIJAS	9
13. AKCININKAI IR AKCIJOS	9
14. INFORMACIJA APIE BENDROVĖS VALDYMO KODEKSO LAIKYMĄSI	10
15. BENDROVĖS VALDYMAS	10
16. KITA INFORMACIJA	11
16.1. Įstatų pakeitimo tvarka	11
16.2. Sandoriai su susijusiomis šalimis	11
17. DUOMENYS APIE VIEŠAI SKELBIAMĄ INFORMACIJĄ	11

1. ATASKAITINIS LAIKOTARPIS, UŽ KURĮ PARENGTAS METINIS PRANEŠIMAS

Pranešimas parengtas už 2008 metus. Visi skaičiai pateikti 2008 m. gruodžio 31 d., jeigu nenurodyta kitaip. Šiame metiniame pranešime akcinė bendrovė „Klaipėdos nafta“ dar gali būti vadinama bendrove, terminalu arba emitentu.

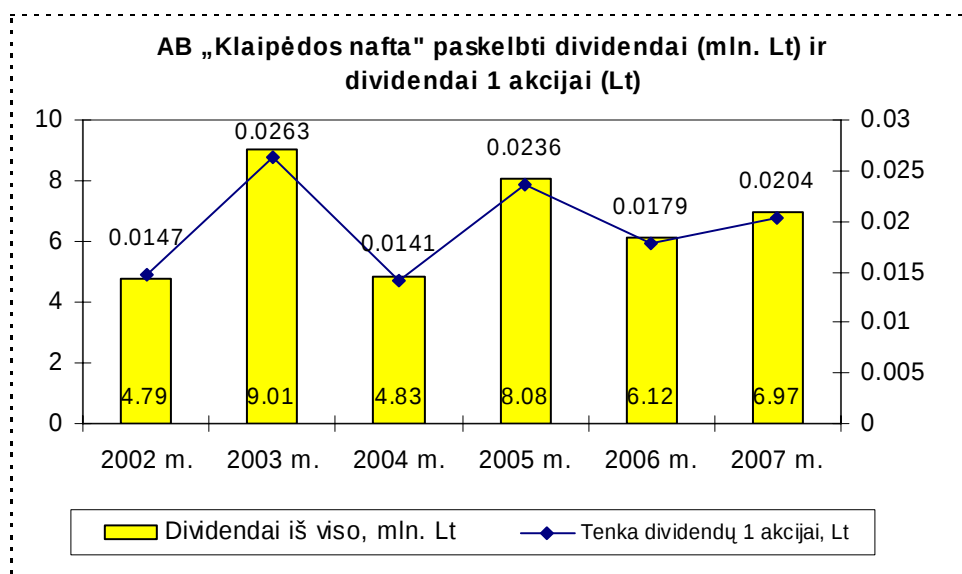
2. PAGRINDINIAI DUOMENYS APIE BENDROVĘ

Emitento pavadinimas:	Akcinė bendrovė „Klaipėdos nafta“
Teisinė forma:	Akcinė bendrovė
Išstatinis kapitalas:	342 000 000 litų
Įregistravimo data ir vieta:	1994 m. rugsėjo 27 d., Valstybės įmonė Registrų centras
Įmonės kodas:	1106 48893
Buveinės adresas:	Burių g. 19, 91003 Klaipėda
Emitento registras:	Valstybės įmonė Registrų centras
Telefonų numeriai:	+370 46 391772
Fakso numeriai:	+370 46 311399
Elektroninio pašto adresas:	info@oil.lt
Internetinis puslapis:	www.oil.lt

3. BENDROVĖS VEIKLA

3.1. Svarbiausi metų įvykiai

2008 metų balandžio 22 d. įvyko eilinis visuotinis akcininkų susirinkimas, kuris patvirtino 2007 metų finansinę atskaitomybę ir patvirtino 2007 ūkinių finansinių metų pelno paskirstymą. Už 2007 metus akcininkams skirta 6,97 mln. Lt dividendų.

2008 metais, lyginant su 2007 m., bendrovė perpylė 52 % daugiau naftos produktų (2008 m. perpilta 8,2 mln. tonų naftos produktų, 2007 m. – 5,4 mln. t), 52 % daugiau gavo pardavimo pajamų (2008 m. pardavimo pajamos – 119,61 mln. Lt, 2007 m. – 78,66 mln. Lt) bei uždirbto trigubai didesnę grynąją pelną (2008 m. grynasis pelnas – 28,60 mln. Lt, 2007 m. – 8,74 mln. Lt).

Pagal paskolų mokėjimo grafikus grąžinta 15,6 mln. Lt paskolų.

3.2. Pagrindinė veikla

Pagrindinė bendrovės veikla – naftos produktų perkrovimo bei kitos su šia veikla susijusios paslaugos.

Bendrovė perpila naftos produktus (mazutą, vakuuminį gazolį, dyzeliną, benziną, reaktyvinį kurą ir kt.) iš geležinkelio cisternų į tanklaivius, o taip pat iš tanklaivių į geležinkelio cisternas, laikinai saugo (kaupia) naftos produktus, iš laivų priima naftos produktais užterštą vandenį, aprūpina laivus vandeniu, švartuoja atplaukusius tanklaivius.

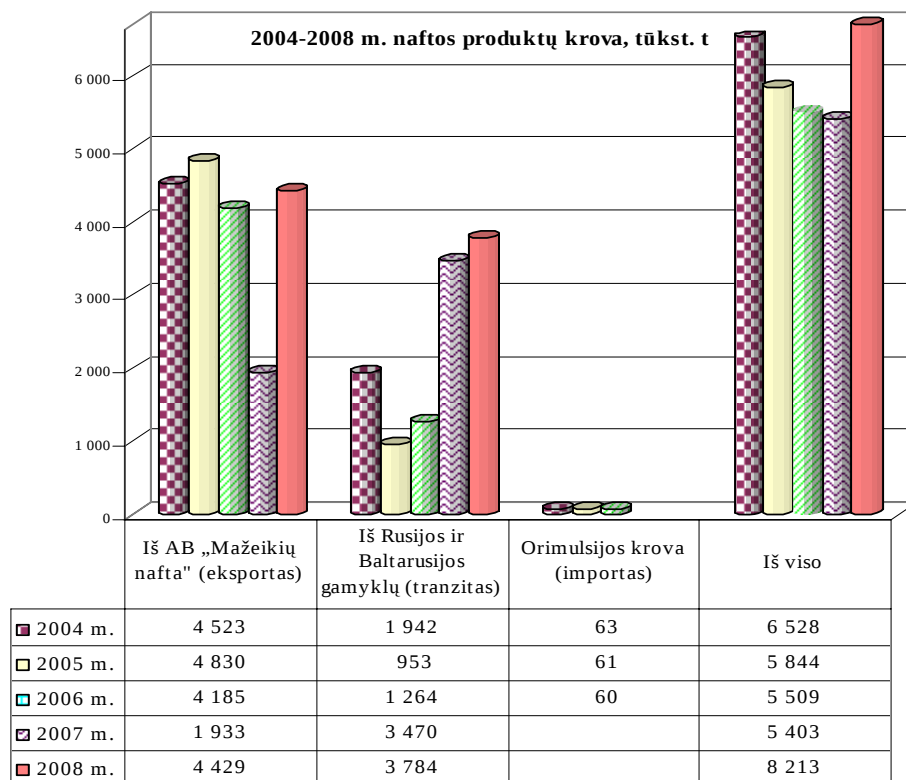
Bendrovėje veikia muitinės, akcizų sandėliai, leidžiantys klientams vykdyti naftos produktų pirkimo-pardavimo procedūras.

2008 metais bendrovė perpylė **8 213 tūkst. tonų** naftos produktų:

1. Mazuto - 3 927 tūkst. t;
2. Vakuuminio gazolio - 1 546 tūkst. t;
3. Dyzelino - 1 333 tūkst. t;
4. Benzinų - 1 140 tūkst. t;
5. Reaktyvinio kuro - 267 tūkst. t.

2008 metais, lyginant su 2007 metų krova (5 403 tūkst. t), perpilta 52 % arba 2,8 mln. t daugiau naftos produktų bei 16 % viršytas terminalo 7,1 mln. tonų metinis projektinis krovos našumas.

Lemiamą reikšmę sėkmingai bendrovės veiklai turėjo 2008 metais išaugusi naftos produktų paklausa pasaulinėje rinkoje, sudaryta ilgalaikė sutartis su AB „Mažeikių nafta“, kurios krova išaugo dvigubai, nuo 1 933 tūkst. t (2007 m.) iki 4 429 tūkst. t (2008 m.), terminale taikomos šiuolaikinės naftos produktų perkrovimo technologijos, perpilimo metu užtikrinančios kraunamų naftos produktų kokybę, optimalus naftos produktų srautų (geležinkelio transportas, sandėliavimas, pakrovimas į jūrinius tanklaivius) valdymas ir koordinavimas bei palankios oro sąlygos. Tai užtikrino nenutrūkstamą krovinių srautą į terminalą visus metus.

2008 metais, lyginant su 2007 m., bendrovės pardavimo pajamos padidėjo nuo 78,66 mln. Lt iki 119,61 mln. Lt arba 52 %. Pagrindinę pardavimo pajamų dalį (97 %) sudaro gaunamos pajamos

už naftos produktų krova. 52 % išaugus naftos produktų krovai nuo 5 403 tūkst. t (2007 m.) iki 8 213 tūkst. t (2008 m.) proporcingai išaugo pagrindinės veiklos pajamos.

Pardavimo savikaina išaugo nuo 53,86 mln. Lt iki 67,02 mln. Lt arba 24 %. Didžiausią įtaką augimui turėjo 83 % išaugusios energetinių resursų (dujų ir elektros) sąnaudos (2008 m. - 22,8 mln. Lt, 2007 m. - 12,4 mln. Lt). Energetinių resursų sąnaudų dydis priklauso nuo perkrautų naftos produktų kiekio ir kylančių dujų, elektros kainų. 2008 m. pardavimo savikainoje energetinių resursų (dujų, elektros) sąnaudos siekė 32 %, nusidėvėjimo sąnaudos - 28 %.

3.3. Veiklos rezultatai, pagrindiniai finansiniai rodikliai

2008 metais bendrovė uždirbo 28,60 mln. Lt grynąjį pelną, tris kartus didesnę nei 2007 m. (8,74 mln. Lt).

2008 metais bendrovė pagal paskolų mokėjimo grafikus grąžino 15,6 mln. Lt paskolų ir sumokėjo 1,2 mln. Lt palūkanų. 2008-12-31 likusi negrąžintinų paskolų dalis buvo 15,6 mln. Lt, kurią bendrovė anksčiau laiko grąžino 2009-01-30.

Per ataskaitinį laikotarpį naujų finansinių įsipareigojimų bendrovė neprisiėmė.

Pagrindiniai finansiniai rodikliai

	Matavimo vnt.	2008 m.	2007 m.
Pardavimo pajamos	mln. Lt	119,61	78,66
Tipinės veiklos pelnas	mln. Lt	33,50	12,69
Pelnas iki palūkanų, nusidėvėjimo ir amortizacijos (EBITDA)	mln. Lt	53,37	31,99
Pelnas prieš apmokestinimą	mln. Lt	33,04	11,17
Grynasis pelnas	mln. Lt	28,60	8,74
Ilgalaikis turtas metų pabaigoje	mln. Lt	413,81	427,71
Trumpalaikis turtas	mln. Lt	41,70	18,66
Iš viso turto	mln. Lt	455,51	446,37
Įstatinis kapitalas	mln. Lt	342,00	342,00
Pelningumo rodikliai			
EBITDA marža (EBITDA x 100 / pardavimo pajamos)	%	45	41
Grynojo pelno rodiklis (grynasis pelnas x 100 / pardavimo pajamos)	%	24	11
Vidutinė turto grąža (grynasis pelnas x 100 / ilgalaikis turtas)	%	7	2
Finansų struktūros rodikliai			
Skolos ir nuosavybės koeficientas (visi įsipareigojimai / įstatinis kapitalas)	-	0,10	0,14
Skolos koeficientas (visi įsipareigojimai / turtas)	-	0,07	0,10

4. VERSLO APLINKA

4.1. Naftos krovos rinka

Bendrovė yra naftos krovinių transportavimo grandinės, kuri prasideda nuo Rusijos, Baltarusijos naftos perdirbimo įmonių ir baigiasi Vakarų šalyse, dalis. Naftos krovinių perpylimo rinkos dalyviai yra visi Baltijos jūros uostų terminalai, kraunantys iš Rusijos bei Baltarusijos eksportuojamus naftos produktus. Pagrindiniai kaimyniniai terminalai konkuruojantys su AB „Klaipėdos nafta“ - Ventspils Nafta (Latvija), Ventbunkers (Latvija), Pakterminal (Estija), Eurodek Tallin (Estija), Peterburg Oil Terminal (Rusija).

Didžiausias bendrovės klientas – AB „Mažeikių nafta“. Iš šios gamyklos atvežta perkrauti daugiau nei 54 procentai visos 2008 metų naftos produktų krovos.

Iš Rusijos naftos perdirbimo gamyklų perkrovimui patiekta apie 26 % visos 2008 m. naftos produktų krovos. Naftos produktai perkrovimui per AB „Klaipėdos nafta“ terminalą buvo tiekiami iš Maskvos, Riazanės, Saratovo, Ufos bei kitų Rusijos naftos perdirbimo gamyklų.

Apie 20 proc. bendro 2008 metais perkrauto kiekio atvežta iš Baltarusijos naftos perdirbimo gamyklų.

Bendrovė nuolat ieško naujų potencialių klientų, dalyvaudama tarptautinėse transporto ir logistikos parodose. 2008 m. balandžio 22-25 d., Maskvoje, bendrovė savo paslaugas pristatė parodoje „TransRussia 2008“, 2008 m. spalio 7-10 d., Minske, - „Transport and Logistics“ parodoje.

4.2. Rizikų, su kuriomis susiduria bendrovė, apibūdinimas

Prie pagrindinių rizikos rūšių, su kuriomis susiduria bendrovė, galima priskirti augančią konkurencinę aplinką tarp panašaus profilio terminalų. Svarbiausi veiksniai lemiantys bendrovės konkurencingumą rinkoje: terminalo krovos ir saugojimo (kaupimo) pajėgumai, techniniai logistikos grandinės parametrai, pradedant nuo geležinkelio linijų, prieplaukų gylio ir skaičiaus, galimybės taikyti lanksčią kainų politiką, ilgalaikės tiekimo sutartys, taip pat geri santykiai su klientais.

4.3. Bendrovės finansinis turtas, finansinės rizikos valdymas

Bendrovė veikia tarptautinėse rinkose, todėl patiria kredito, valiutų keitimo bei likvidumo rizikas. Rizika, jog partneriai neįvykdys įsipareigojimų, yra valdoma taikant mokėjimo terminų atidėjimo nustatymo bei priežiūros procedūras. Bendrovėje taikomos procedūros, užtikrinančios, jog paslaugos teikiamos tik žinomiems, patikimiems klientams.

Bendrovė laikosi politikos derinti pinigų srautus iš tikėtinų pajamų ateityje su įsigijimais bei kitomis išlaidomis atitinkamomis užsienio valiutomis ir nuolat turėti pakankamą kiekį pinigų ir jų ekvivalentų.

5. SVARBIAUSI ĮVYKIAI, BUVĘ NUO PRAEJUSIŲ FINANSINIŲ METŲ PABAIGOS

2009 m. sausio mėn. bendrovė perpylė 791 tūkst. t naftos produktų ir 24 % viršijo praėjusių metų sausio mėn. krovą (636 tūkst. t). 2009 m. sausio mėn. pardavimo pajamos siekė 11,97 mln. Lt, 22 % daugiau nei buvo gauta pernai tuo pačiu laikotarpiu (9,81 mln. Lt).

2009 m. sausio 30 d. bendrovė grąžino visą ilgalaikę paskolą, gautą su valstybės garantija iš Lietuvos bankų - SEB, „Swedbank“ ir „DnB NORD“. Iš viso bendrovė grąžino 283 mln. Lt paskolų, paimtų terminalo rekonstrukcijos darbams. Šiuo metu bendrovė neturi įsipareigojimų bankams.

6. VEIKLOS PLANAI IR PROGNOZĖS

2009 m. bendrovė planuoja dirbti maksimaliu pajėgumu - perpilti 7,1 mln. tonų naftos produktų, gauti 99,64 mln. Lt pardavimo pajamų bei uždirbti 11,9 mln. Lt pelną prieš apmokestinimą.

Pilnai išmokėjus paskolas, bendrovė numato tęsti dividendų mokėjimo politiką.

Siekiant palaikyti krovos proceso valdymo efektyvumą, racionaliai naudojant energetinius resursus bei diegiant gamtos apsaugos priemones, 2009 m. bendrovė numato gamybos modernizavimui skirti 7 mln. Lt nuosavų lėšų: valymo įrenginių talpyklos T-34-7101 ir technologinių linijų rekonstrukcijai, mažo sieringumo mazuto pakrovimo linijos rekonstrukcijai, geležinkelio estakados Nr.1 pirmo kelio mazuto išpylimo sistemos modernizavimui, naftos produktų kiekio apskaitos srauto matuoklių įrengimui.

7. APLINKOS APSAUGA

Bendrovėje daug dėmesio skiriama aplinkos saugai. Terminale įdiegtos automatinės gaisrų aptikimo ir gesinimo bei kompiuterinė krovos proceso valdymo sistemos, Europos standartus atitinkančios oro, grunto bei vandens apsaugos nuo užteršimo technologijos.

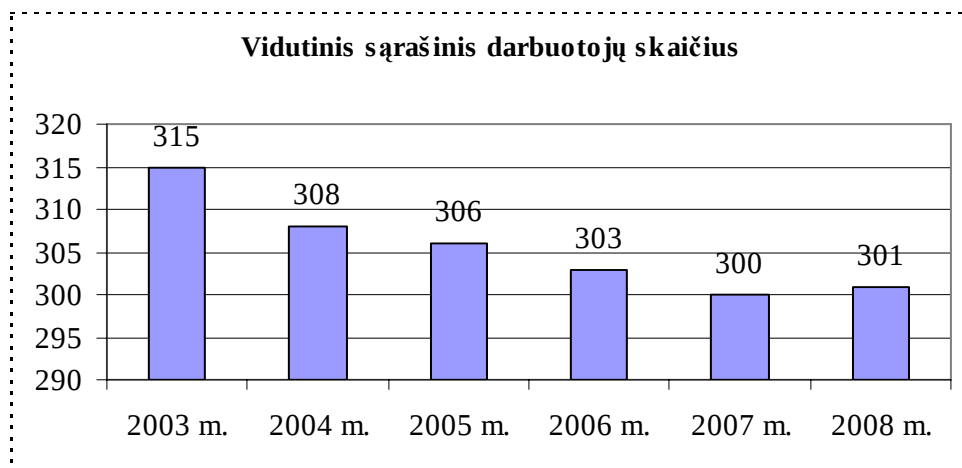
2008 m. bendrovė dirbo be avarijų ir sutrikimų. Nuolat vykdomi šie aplinkos monitoringo darbai:

- *požeminiam vandeniui* (Nustatyta, kad per senojo terminalo veiklos periodą susiformavusi požeminė tarša naftos produktais blėsta);
- *išleidžiamam į marias išvalytam vandeniui* (Biologiniai valymo įrenginiai garantuoja mažesnę atvirų vandens telkinių taršą nei nustatyta aplinkosaugos Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidime);
- *poveikiui aplinkos orui* (Higienos normoje nustatytos lakiųjų organinių junginių ir azoto oksidų ribos už bendrovės sanitarinės zonos nebuvo viršytos. Lakiųjų organinių junginių, išsiskiriančių iš benzina kraunančių tanklaivių, deginimo įrenginys per ataskaitinius metus sugavo ir sudegino 777 tonų benzino garų);
- *stacionariems oro taršos šaltiniams* (Aplinkosaugos leidime nustatytas išmetamų teršalų kiekis nebuvo viršytas).

Bendrovė biologinio ir mechaninio valymo įrenginiuose iš aptarnaujamų tanklaivių surenka ir išvalo naftos produktais užterštus vandenius. 2008 metais mechaniniai valymo įrenginiai surinko 1 109 tonas skysto kuro mišinio. Siekiant palaikyti viso valymo įrenginių komplekso veiklos našumą, numatoma 2009 metais 3,5 mln. Lt nuosavų lėšų investuoti „Valymo įrenginių talpyklos T-34-7101 ir technologinių linijų rekonstrukcijai“. 2008 m. bendrovė išleido 0,3 mln. Lt nuosavų lėšų minėto objekto projektavimo darbams.

8. PERSONALAS

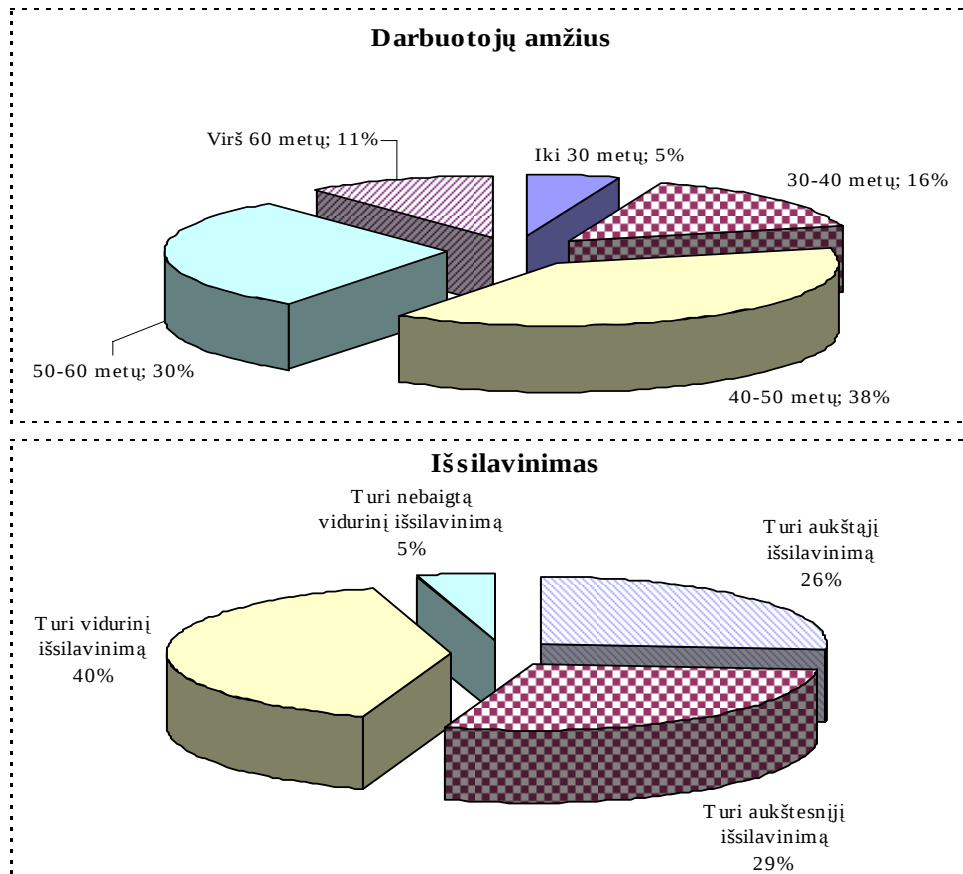
Vidutinis sąrašinis darbuotojų skaičius išaugo 1 darbuotoju nuo 300 darbuotojų (2007 m.) iki 301 darbuotojo (2008 m.). Šis darbuotojų skaičiaus augimas susijęs su 2008 metais 1,5 karto išaugusia naftos produktų krova, nes, siekiant sparčiai ir saugiai apdoroti geležinkelio cisternose transportuojamus naftos produktus, buvo būtina papildomai įdarbinti gamybinį personalą.

Darbininkai sudaro 70 % visų dirbančiųjų (2007 m. – 69 %). Vadovai ir specialistai – 30 % (2007 m. – 31 %). Bendrovėje dirbo 70 % vyrų (2007 m. 69 %) ir 30 % moterų (2007 m. 31 %).

Vidutinis bendrovės darbuotojų amžius, kaip ir 2007 m., buvo 47 metai.

Detalūs personalo duomenys pateikti grafikuose.

Bendrovėje nuolat rūpinamasi darbuotojų kvalifikacija. Periodiškai atestuojami padalinių vadovai bei darbuotojai, kurie naudoja potencialiai pavojingus įrenginius ir dirba pavojingus darbus.

2008 metais įvyko 4 lengvi nelaimingi atsitikimai: trys - darbo metu, vienas - pakeliui iš darbo, vienas mirtinas nelaimingas atsitikimas darbe - žuvo darbuotojas, patekęs po įstumiamo sąstato į geležinkelio estakadą pirmo vagono ratu. Įvykio tyrimas, kurį atlieka Klaipėdos m. prokuratūra, nebaigtas iki šiol.

Bendrovėje nuolat atliekami mokymai ir pratybos, kurių metu ugdomi praktiniai darbuotojų įgūdžiai, jeigu naftos terminale kiltų gaisrai, išsiliėtų naftos produktai prie bendrovės krantinių ir uosto akvatorijoje. Kitų organizacijų asmenys, pagal užsakymus atliekantys darbus bendrovės teritorijoje, instruktuojami dėl naftos terminale nustatytų darbų saugos, priešgaisrinės saugos reikalavimų (2008 metais iš viso instruktuoti 351 kitų organizacijų asmenys).

Bendrovėje veikia profesinė sąjunga, su kuria nuolat pasirašoma Kolektyvinė sutartis. Galiojanti Kolektyvinė sutartis pasirašyta bendrovės vadovo su darbuotojų atstovais 2008-09-23, sutartis galioja iki 2010-09-23. Šioje sutartyje susitarta dėl pagrindinių visiems bendrovės darbuotojams galiojančių darbo, darbo apmokėjimo, darbo ir poilsio laiko, darbuotojų kvalifikacijos kėlimo, saugos ir sveikatos, kitų socialinių bei ekonominių sąlygų. Bendrovės administracija ir profesinės sąjungos atstovai glaudžiai bendradarbiauja sprenddami aktualius darbuotojų socialinius, kultūros, sveikatingumo bei kitus klausimus, vyksta reguliarūs vadovų ir profesinės sąjungos atstovų susitikimai, kas pusmetį rengiamas Kolektyvinės sutarties vykdymo patikrinimas, kurio išvados pateikiamos darbuotojų konferencijai.

9. INFORMACIJA APIE BENDROVĖS FILIALUS IR ATSTOVYBES

Bendrovė neturi filialų ir atstovybių

10. ĮSTATINIO KAPITALO STRUKTŪRA

2008-12-31 bendrovės įstatinis kapitalas lygus 342 000 000 Lt ir yra padalintas į 342 000 000 vieno (1) Lt nominalios vertės paprastasias vardines akcijas, kurios yra pilnai apmokėtos. Per 2008 metus įstatinio kapitalo dydis nesikeitė.

Pagal Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių įstatymą AB „Klaipėdos nafta“ yra strateginės reikšmės įmonė. Šiose (strateginėse) įmonėse valstybei turi priklausyti daugiau kaip $\frac{1}{2}$ balsų suteikiančių bendrovės akcijų. Valstybę, kaip stambiausią bendrovės akcininką, valdantį 70,63 % viso akcinio kapitalo, atstovauja Lietuvos Respublikos Ūkio ministerija.

11. INFORMACIJA APIE SUTARTIS SU VERTYBINIŲ POPIERIŲ VIEŠOSIOS APYVARTOS TARPININKAIS

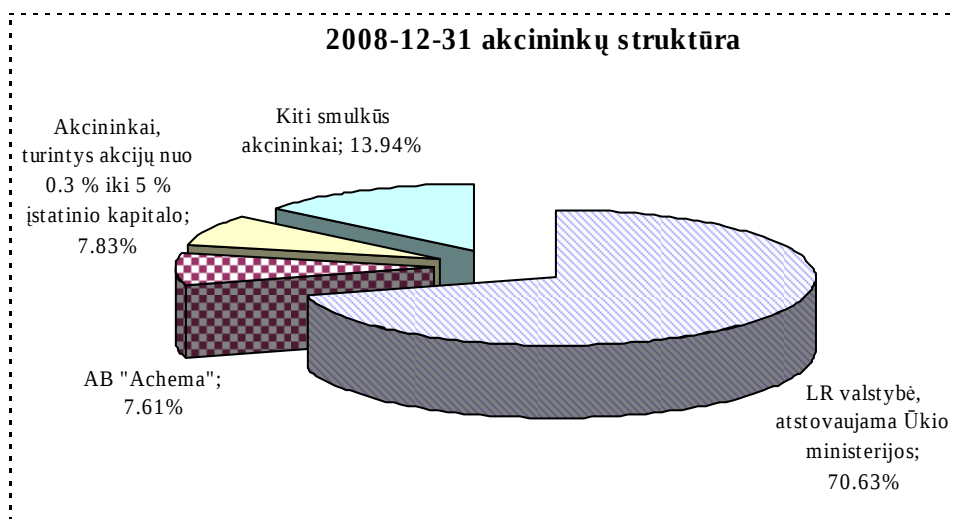
Bendrovė yra sudariusi vertybinių popierių viešosios apyvartos aptarnavimo sutartį su akcinės bendrovės SEB banko Finansų rinkų departamentu.

12. INFORMACIJA APIE ĮSIGYTAS IR PERLEISTAS SAVO AKCIJAS

Per ataskaitinį laikotarpį bendrovė neturėjo ir nėra įsigijusi savų akcijų.

13. AKCININKAI IR AKCIJOS

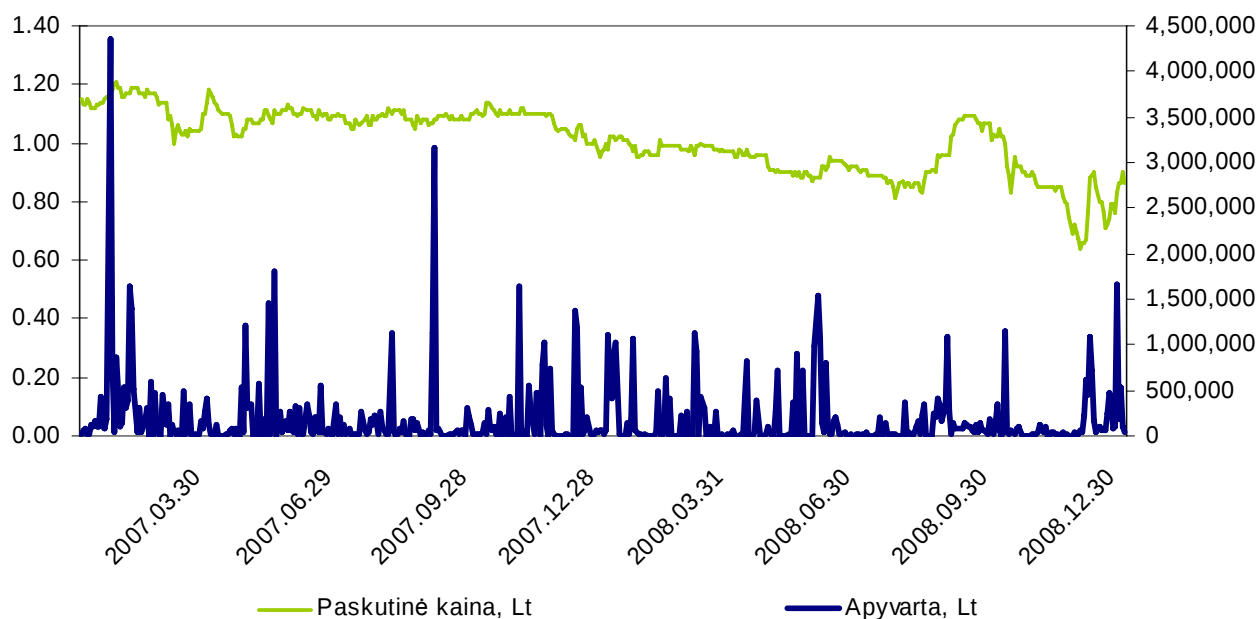
Bendrovės akcijomis yra prekiaujama ir jos listinguojamos AB „Vilniaus vertybinių popierių birža“ (toliau vadinama - VVPB), kuri priklauso didžiausiai Šiaurės Europos vertybinių popierių biržų operatoriui OMX, einamajame prekybos sąrašė.

Akcijos kainos dinamika VVPB 2008 m.

1 akcijos kaina 2007 metų pabaigoje	0,98 Lt
Didžiausia 1 akcijos kaina per 2008 metus	1,09 Lt
Mažiausia 1 akcijos kaina per 2008 metus	0,64 Lt
1 akcijos kaina 2008 metų pabaigoje	0,86 Lt

AB „Klaipėdos nafta“ akcijų kaina ir apyvarta VVPB 2007-2008 m.

14. INFORMACIJA APIE BENDROVIŲ VALDYMO KODEKSO LAIKYMĄSI

Metinio pranešimo 1 priede atskleidžiama, kaip bendrovė laikosi AB „Vilniaus vertybinių popierių birža“ patvirtinto bendrovių, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama reguliuojamoje rinkoje, valdymo kodekso ir konkrečių jo nuostatų.

15. BENDROVĖS VALDYMAS

Bendrovės kolegialus priežiūros organas – stebėtojų taryba, kuri prižiūri valdybos ir bendrovės vadovo veiklą, sprendžia kitus stebėtojų tarybos kompetencijai priskirtus bendrovės veiklos klausimus. 2007 m. balandžio 19 d. AB „Klaipėdos nafta“ eilinis visuotinis akcininkų susirinkimas ketverių metų kadencijai išrinko stebėtojų tarybos narius: Dominiką Pečiulį (stebėtojų tarybos pirmininkas), Vandą Krenienę, Vytautą Aršauską.

Bendrovės valdymo organai: valdyba ir bendrovės vadovas – generalinis direktorius.

Valdybą renka stebėtojų taryba ketverių metų kadencijai. Apribojimų narių perrinkimui nėra. 2008 metų pabaigoje bendrovės valdyboje dirbo: Vladas Gagilas (valdybos pirmininkas), Laurentina Garbauskienė, Gražina Jagelavičienė, Gediminas Vaičiūnas, Robertas Tamošiūnas. Bendrovės valdyba atsako už tinkamą strateginį bendrovės valdymą. Valdyboje priimami svarbiausi strateginiai sprendimai, įtakojančys akcininkų nuosavybės didinimą.

2008 metais valdyba iš viso sušaukė 7 posėdžius. Valdybos nariai svarstė ir priėmė sprendimus naftos produktų krovos didinimo ir užtikrinimo, krovos tarifų politikos, finansinių ūkinių rezultatų klausimais bei svarstė kitus aktualius bendrovei klausimus.

Bendrovei vadovauja generalinis direktorius Jurgis Aušra. Bendrovės vadovas nėra valdybos narys. Vyriausioji finansininkė – Johana Bučienė.

Bendrovės vadovybei priskiriami: generalinis direktorius, gamybos direktorius, technikos direktorius, komercijos direktorius ir vyriausiasis finansininkas. Vadovams darbo apmokėjimo tvarką kiekvienų metų pradžioje tvirtina valdyba, nustatydama minėtoms pareigybėms tarnybinio atlyginimo koeficientus bei priedų mokėjimo tvarką. 2008 metais bendrovės vadovams priskaičiuota 1 295 tūkst. Lt darbo apmokėjimo lėšų, (2007 m. – 1 224 tūkst. Lt). Vidutiniškai per metus vienam vadovui teko 260 tūkst. Lt darbo apmokėjimo lėšų (2007 m. – 245 tūkst. Lt).

Bendrovės ir jo valdymo organų narių ar darbuotojų susitarimų, numatančių kompensaciją, jei jie atsistatydintų arba būtų atleisti be pagrįstos priežasties arba jei jų darbas baigtųsi dėl bendrovės kontrolės pasikeitimo, nesudarytą.

16. KITA INFORMACIJA

16.1. Įstatų pakeitimo tvarka

Savo veikloje bendrovė vadovaujasi įstatais, Civiliniu kodeksu ir kitais Lietuvos Respublikos įstatymais, poįstatyminiais teisės aktais. Įstatus keičia visuotinis akcininkų susirinkimas.

16.2. Sandoriai su susijusiomis šalimis.

Su bendrovės stebėtojų tarybos, valdybos nariais bendrovė sandorių ir sutarčių neturėjo. Informacija apie susijusių šalių sandorius pateikta „Bendrovės 2008 metų finansinės atskaitomybės, parengtos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos sąjungoje, pateikiamoje kartu su nepriklausomo auditoriaus išvada“ 22, 23 pastabose.

17. DUOMENYS APIE VIEŠAI SKELBIAMĄ INFORMACIJĄ

Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka visi su bendrovės veikla susiję esminiai įvykiai ir informacija apie visuotinio akcininkų susirinkimo laiką ir vietą skelbiama bendrovės internetiniame puslapyje www.oil.lt, dienraštyje „Respublika“, pateikiami naujienų agentūrai „BNS“, AB „Vilniaus vertybinių popierių birža“ ir LR Vertybinių popierių komisijai.

2008 metais AB „Vilniaus vertybinių popierių birža“ internetiniame puslapyje www.nasdaqomx.com bendrovė paskelbė 25 oficialius pranešimus apie esminius įvykius ir kitą reglamentuojamą informaciją.

Generalinis direktorius

Jurgis Aušra

AB “KLAIPĖDOS NAFTA”, KURIOS VERTYBINIAIS POPIERIAIS PREKIAUJAMA REGULIUOJAMOJE RINKOJE, VALDYMO KODEKSO LAIKYMO SI ATSKLEIDIMAS

Akcinė bendrovė “Klaipėdos nafta”, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo 21 straipsnio 3 dalimi ir Akcinės bendrovės „Vilniaus vertybinių popierių birža“ prekybos taisyklių 20.5. punktu, atskleidžia, kaip ji laikosi VVPB patvirtinto bendrovių, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama reguliuojamoje rinkoje, valdymo kodekso ir konkrečių jo nuostatų.

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS/	Taip ir NE NEAKTUALU	KOMENTARAS
I principas: Pagrindinės nuostatos		
Pagrindinis bendrovės tikslas turėtų būti visų akcininkų interesų tenkinimas, užtikrinant nuolatinį akcininkų nuosavybės vertės didinimą.		
1.1. Bendrovė turėtų rengti ir viešai skelbti bendrovės plėtros strategiją ir tikslus, aiškiai deklaruodama, kaip ji planuoja veikti akcininkų interesais ir didinti akcininkų nuosavybę.	Taip	AB “Klaipėdos nafta” plėtros strategija ir tikslai yra apibrėžti vidaus dokumentuose (metiniame pranešime, kuris viešai skelbiamas Vilniaus Vertybinių popierių biržos tinklalapyje) pagal atskiras veiklos kryptis ir tikslus. Bendrovė atnaujina plėtros planus priklausomai nuo situacijos rinkoje bei reguliavimo aplinkos pokyčių.
1.2. Visų bendrovės organų veikla turėtų būti sukoncentruota į strateginių tikslų įgyvendinimą, atsižvelgiant į poreikį didinti akcininkų nuosavybę.	Taip	Bendrovės valdyboje priimami svarbiausi strateginiai sprendimai, įtakoiantys akcininkų nuosavybės didinimą (bendrovės veiklos funkcijų atskyrimas, dukterinių bendrovių įsteigimas, kiti veiksmai, didinantys bendrovės veiklos efektyvumą bei pelną).
1.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų glaudžiai bendradarbiauti, siekdami kuo didesnės naudos bendrovei ir akcininkams.	Taip	Šią rekomendaciją įgyvendina stebėtojų taryba, valdyba ir vadovas.
1.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos ne tik bendrovės akcininkų, bet ir kitų bendrovės veikloje dalyvaujančių ar su ta veikla susijusių asmenų (darbuotojų, kreditorių, tiekėjų, klientų, vietos bendruomenės) teisės ir interesai.	Taip	Bendrovės organai gerbia bendrovės veikloje dalyvaujančių, su bendrovės veikla susijusių asmenų teises ir interesus: 1. darbuotojai - nuo bendrovės įsteigimo bendrovė bendradarbiauja ir vykdo socialinę partnerystę su bendrovės darbuotojų atstovais (bendrovės valdyba savo sprendimais skiria papildomas lėšas kolektyvinės sutarties vykdymui ir darbuotojų papildomam skatinimui ir pan.). 2. kreditoriai – bendrovė prisiima ir vykdo savo finansinius bei kitus įsipareigojimus pagal bendrovės valdybos patvirtintą skolinimosi programą. 3. kiti asmenys - bendrovės akcininkų susirinkimo sprendimu dalis bendrovės pelno yra skiriama paramai (visuomeninei meno, kultūros, sporto veiklai ir pan.).
II principas: Bendrovės valdymo sistema		
Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti strateginį vadovavimą bendrovei, efektyvią bendrovės valdymo organų priežiūrą, tinkamą pusiausvyrą ir funkcijų pasiskirstymą tarp bendrovės organų, akcininkų interesų apsaugą.		

2.1. Be Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme numatytų privalomų organų – visuotinio akcininkų susirinkimo ir bendrovės vadovo, rekomenduojama bendrovėje sudaryti tiek kolegialų priežiūros organą, tiek kolegialų valdymo organą. Kolegialų priežiūros ir valdymo organų sudarymas užtikrina valdymo ir priežiūros funkcijų aiškų atskyrimą bendrovėje, bendrovės vadovo atskaitomybę bei kontrolę, o tai savo ruožtu sąlygoja efektyvesnį ir skaidresnį bendrovės valdymo procesą.	Taip	Bendrovėje sudaromas kolegialus priežiūros organas – stebėtojų taryba ir kolegialus valdymo organas – valdyba.
2.2. Kolegialus valdymo organas yra atsakingas už strateginį vadovavimą bendrovei bei vykdo kitas esmines bendrovės valdymo funkcijas. Kolegialus priežiūros organas yra atsakingas už efektyvią bendrovės valdymo organų veiklos priežiūrą.	Taip	Bendrovės stebėtojų taryba yra atsakinga už efektyvią bendrovės valdymo organų veiklos priežiūrą (renka valdybos narius ir atšaukia juos iš pareigų; jei bendrovė dirba nuostolingai, privalo svarstyti, ar valdybos nariai tinka eiti pareigas; prižiūri valdybos ir vadovo veiklą; pateikia visuotiniam akcininkų susirinkimui pasiūlymus ir atsiliepimus dėl bendrovės veiklos strategijos, valdybos ir vadovo veiklos; vykdo kitą įstatymuose bei kituose teisės aktuose jai priskirtą veiklą). Bendrovės valdyba atsako už tinkamą strateginį bendrovės valdymą (tvirtina bendrovės veiklos strategiją, priima svarbiausius teisės aktuose numatytus sprendimus dėl bendrovės organizacinės valdymo struktūros, sandorių, įvairių įsipareigojimų prisiėmimo ir pan.).
2.3. Jeigu bendrovė nusprendžia sudaryti tik vieną kolegialų organą, rekomenduojama, kad tai būtų priežiūros organas, t.y. stebėtojų taryba. Tokiu atveju stebėtojų taryba yra atsakinga už efektyvią bendrovės vadovo vykdomų funkcijų priežiūrą.	Neaktualu	Bendrovėje sudaromas kolegialus priežiūros organas – stebėtojų taryba ir kolegialus valdymo organas – valdyba.
2.4. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus priežiūros organas turėtų būti sudaromas ir turėtų veikti III ir IV principuose išdėstyta tvarka. Jeigu bendrovė nuspręstų nesudaryti kolegialaus priežiūros organo, tačiau sudarytų kolegialų valdymo organą – valdybą, III ir IV principai turėtų būti taikomi valdybai, kiek tai neprieštarauja šio organo esmei ir paskirčiai.	Taip	Atsižvelgiant į bendrovės veiklos specifiką, jos veikla yra griežtai reglamentuojama teisės aktais ir prižiūrima atitinkamų valstybės institucijų. Todėl bendrovės organams priimant sprendimus yra užtikrinamas šių sprendimų priėmimo skaidrumas, operatyvumas, įgyvendinami bendrovės vartotojų nediskriminavimo, bendrovės sąnaudų mažinimo ir kiti principai. Bendrovė nesilaiko III, IV principu numatytų nuostatų dėl komitetų sudarymo.
2.5. Bendrovės valdymo ir priežiūros organus turėtų sudaryti toks valdybos narių (vykdomųjų direktorių) ir stebėtojų tarybos narių (direktorių konsultantų) skaičius, kad atskiras asmuo arba nedidelė asmenų grupė negalėtų dominuoti šiems organams priimant sprendimus.	Taip	Bendrovės valdyba sudaroma iš penkių narių. Bendrovės stebėtojų taryba renkama iš 3 narių.

2.6. Direktorai konsultantai arba stebėtojų tarybos nariai turėtų būti skiriami apibrėžtam laikotarpiui, su galimybe būti individualiai perrenkamiems maksimaliais Lietuvos Respublikos teisės aktų leidžiamais intervalais, tam, kad būtų užtikrintas būtinas profesinės patirties augimas ir pakankamai dažnas jų statuso pakartotinas patvirtinimas. Taip pat turėtų būti numatyta galimybė juos atleisti, tačiau ta procedūra neturėtų būti lengvesnė už vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario atleidimo procedūrą.	Taip	Bendrovės stebėtojų tarybos nariai renkami Lietuvos Respublikos Akcinių bendrovių įstatyme numatyta maksimaliam laikotarpiui – 4 metų kadencijai. Jokių apribojimų narių perrinkimui nėra.
2.7. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininku gali būti toks asmuo, kurio esamos arba buvusios pareigos nebūtų kliūtis nepriklausomai ir nešališkai priežiūrai vykdyti. Kai bendrovėje nesudaroma stebėtojų taryba, bet sudaroma valdyba, rekomenduojama, kad bendrovės valdybos pirmininkas ir bendrovės vadovas nebūtų tas pats asmuo. Buvęs bendrovės vadovas neturėtų būti tuoj pat skiriamas į visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininko postą. Kai bendrovė nusprendžia nesilaikyti šių rekomendacijų, turėtų būti pateikiama informacija apie priemones, kurių imtasi priežiūros nešališkumui užtikrinti.	Taip	Bendrovės vadovas nėra valdybos nariu, bendrovės stebėtojų tarybos pirmininkas ir nariai nėra buvę valdybos nariu ar bendrovės vadovu.

III principas: Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka

Bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka turėtų užtikrinti bendrovės smulkiųjų akcininkų interesų atstovavimą, šio organo atskaitomybę akcininkams ir objektyvią bendrovės veiklos bei jos valdymo organų priežiūrą.

3.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo (toliau šiame principo – kolegialus organas) sudarymo mechanizmas turėtų užtikrinti, kad bus vykdoma objektyvi ir nešališka bendrovės valdymo organų priežiūra, taip pat tinkamai atstovaujami smulkiųjų akcininkų interesai.	Taip	Bendrovės kolegialus organas renkamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Akcinių bendrovių įstatymo ir bendrovės įstatų nustatyta tvarka.
3.2. Kandidatų į kolegialaus organo narius vardai, pavardės, informacija apie jų išsilavinimą, kvalifikaciją, profesinę patirtį, einamas pareigas, kitus svarbius profesinius įsipareigojimus ir potencialius interesų konfliktus turėtų būti atskleista bendrovės akcininkams dar prieš visuotinį akcininkų susirinkimą, paliekant akcininkams pakankamai laiko apsispręsti, už kurį kandidatą balsuoti. Taip pat turėtų būti atskleistos visos aplinkybės, galinčios paveikti kandidato nepriklausomumą (pavyzdinis jų sąrašas pateiktas 3.7 rekomendacijoje). Kolegialus organas turėtų būti informuojamas apie vėlesnius šiame punkte nurodytos informacijos pokyčius. Kolegialus organas kiekvienais metais turėtų kaupti šiame punkte nurodytus duomenis apie savo narius ir pateikti juos bendrovės metiniame pranešime.	Taip	Informacija apie kandidatus į kolegialaus organo narius pateikiama prieš visuotinį akcininkų susirinkimą.

3.3. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo nari, turėtų būti nurodyta konkreti jo kompetencija, tiesiogiai susijusi su darbu kolegialiaame organe. Kad akcininkai ir investuotojai galėtų įvertinti, ar ši kompetencija ir toliau yra tinkama, kolegialus organas kiekviename bendrovės metiniame pranešime turėtų skelbti informaciją apie savo sudėtį ir apie konkrečią atskirų savo narių kompetenciją, tiesiogiai susijusią su jų darbu kolegialiaame organe.	Ne	Bus siekiama įgyvendinti ateityje .
3.4. Siekiant išlaikyti tinkamą kolegialaus organo narių turimos kvalifikacijos pusiausvyrą, kolegialus organas savo norimą sudėtį turėtų nustatyti atsižvelgdamas į bendrovės struktūrą ir veiklos pobūdį ir periodiškai tai vertinti. Kolegialus organas turėtų užtikrinti, kad jo nariai, kaip visuma, turėtų įvairiapusių žinių, nuomonių ir patirties savo užduotims tinkamai atlikti. Audito komiteto nariai, kaip visuma, turėtų turėti naujausių žinių ir atitinkamą patirtį listinguojamų bendrovių finansų ir apskaitos ir (arba) audito srityse.	Ne	Kolegialus organas užtikrina, kad jo nariai būtų kompetentingi, tačiau periodinis vertinimas neatliekamas.
3.5. Visiems naujiems kolegialaus organo nariams turėtų būti siūloma individuali programa, skirta supažindinti su pareigomis, bendrovės organizacija bei veikla. Kolegialus organas turėtų atlikti metinį patikrinimą, kad būtų nustatytos sritys, kuriose jo nariams reikia atnaujinti savo įgūdžius ir žinias.	Ne	Kolegialus organo nariai apie bendrovės veiklą ir jos pokyčius, esminius Bendrovės veiklą reguliuojančių teisės aktų ir kitų Bendrovės veiklai įtakos turinčių aplinkybių pasikeitimus reguliariai informuojami kolegialaus organo posėdžiuose ir individualiai, esant poreikiui. Iki šiol bendrovėje nebuvo poreikio bei praktikos naujai paskirtiems stebėtojų tarybos nariams siūlyti individualią programą, skirtą supažindinti su pareigomis, bendrovės organizacija bei veikla
3.6. Siekiant užtikrinti, kad visi su kolegialaus organo nariu susiję esminiai interesų konfliktai būtų sprendžiami tinkamai, į bendrovės kolegialų organą turėtų būti išrinktas pakankamas nepriklausomų narių skaičius.	Ne	Iki šiol Bendrovėje nebuvo vertinamas renkamų kolegialaus organo narių nepriklausomumas ir nebuvo aptartas nepriklausomų narių pakankamumo sąvokos turinys. Kadangi virš 70 procentų bendrovės akcijų nuosavybės teise priklauso valstybei, kurią atstovauja Lietuvos Respublikos ūkio ministerija, didžioji dalis stebėtojų tarybos narių visuotinio akcininkų susirinkimo yra renkami vienaip arba kitaip atsižvelgiant į kontroliuojančio akcininko interesus.

3.7. Kolegialaus organo narys turėtų būti laikomas nepriklausomu tik tais atvejais, kai jo nesaisto jokie verslo, giminystės arba kitokie ryšiai su bendrove, ją kontroliuojančiu akcininku arba jų administracija, dėl kurių kyla ar gali kilti interesų konfliktas ir kurie gali paveikti nario nuomonę. Kadangi visų atvejų, kada kolegialaus organo narys gali tapti priklausomas, išvardyti neįmanoma, be to, skirtingose bendrovėse santykiai arba aplinkybės, susijusios su nepriklausomumo nustatymu, gali skirtis, o geriausia šios problemos sprendimo praktika susiklostys laikui bėgant, tai kolegialaus organo nario nepriklausomumo įvertinimas turėtų būti grindžiamas santykių ir aplinkybių turiniu, o ne forma. Pagrindiniai kriterijai nustatant, ar kolegialaus organo narys gali būti laikomas nepriklausomu, turėtų būti šie: 1) jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir paskutinius penkerius metus neturi būti ėjęs tokių pareigų; 2) jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės darbuotojas ir paskutinius trejus metus neturi būti ėjęs tokių pareigų, išskyrus atvejus, kai kolegialaus organo narys nepriklauso vyresniajai vadovybei ir buvo išrinktas į kolegialų organą kaip darbuotojų atstovas; 3) jis neturi gauti arba nebūti gavęs reikšmingo papildomo atlyginimo iš bendrovės arba susijusios bendrovės, išskyrus užmokestį, gautą už kolegialaus organo nario pareigas. Tokiam papildomam atlyginimui priskiriamas ir dalyvavimas akcijų pasirinkimo sandoriuose arba kitokiose nuo veiklos rezultatų priklausančiose užmokesčio sistemose; jam nepriskiriamos pagal pensijų planą nustatytų kompensacijų išmokos (įskaitant atidėtas kompensacijas) už ankstesnį darbą bendrovėje (su sąlyga, kad tokia išmoka niekaip nesusijusi su vėlesnėmis pareigomis); 4) jis neturi būti kontroliuojantysis akcininkas arba neturi atstovauti tokiam akcininkui (kontrolė nustatoma pagal Tarybos direktyvos 83/349/EEB 1 straipsnio 1 dalį); 5) jis negali turėti ir per praėjusius metus neturi	Taip	Bendrovės kolegialių organų veiklos dokumentuose nėra apibrėžti kolegialių organų nepriklausomumo kriterijai. Tačiau atsižvelgiant į pateiktus kriterijus galima teigti, kad bendrovės stebėtojų tarybos nariai faktiškai tenkina visus nepriklausomumo įvertinimo kriterijus, išskyrus 4 punktą.
--	-------------	---

būti turėjęs svarbių verslo ryšių su bendrove arba susijusia bendrove nei tiesiogiai, nei kaip turinčio tokius ryšius subjekto partneris, akcininkas, direktorius arba viršesnis darbuotojas. Turinčiu verslo ryšių laikytinas subjektas, kuris yra svarbus prekių tiekėjas arba paslaugų teikėjas (įskaitant finansines, teises, patariamąsias ir konsultacines paslaugas), reikšmingas klientas ar organizacija, kuri gauna reikšmingas įmokas iš bendrovės arba jos grupės; 6) jis negali būti ir per paskutinius trejus metus neturi būti buvęs bendrovės arba susijusios bendrovės dabartinės arba ankstesnės išorės audito įmonės partneriu arba darbuotoju; 7) jis neturi būti vykdomuoju direktoriumi arba valdybos nariu kitoje bendrovėje, kurioje bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) yra direktorius konsultantas arba stebėtojų tarybos narys, taip pat jis negali turėti kitų reikšmingų ryšių su bendrovės vykdomaisiais direktoriais, kurie atsiranda jiems dalyvaujant kitų bendrovių arba organų veikloje; 8) jis neturi būti ėjęs kolegialaus organo nario pareigų ilgiau kaip 12 metų; 9) jis neturi būti vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba), arba 1–8 punkte nurodytų asmenų artimas šeimos narys. Artimu šeimos nariu laikytinas sutuoktinis (sugyventinis), vaikai ir tėvai. 3.8. Nepriklausomumo sąvokos turinį iš esmės nustato pats kolegialus organas. Kolegialus organas gali nuspręsti, kad tam tikras jo narys, nors ir atitinka visus šiame kodekse nustatytus nepriklausomumo kriterijus, vis dėlto negali būti laikomas nepriklausomu dėl ypatingų asmeninių ar su bendrove susijusių aplinkybių.	Neaktualu	
---	------------------	--

3.9. Turėtų būti atskleidžiama reikiama informacija apie išvadas, prie kurių priėjo kolegialus organas aiškindamasis, ar tam tikras jo narys gali būti laikomas nepriklausomu. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, bendrovė turėtų paskelbti, ar laiko jį nepriklausomu. Kai konkretus kolegialaus organo narys neatitinka vieno ar kelių šiame kodekse nustatytų nepriklausomumo vertinimo kriterijų, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl tą narį ji vis dėlto laiko nepriklausomu. Be to, bendrovė kiekviename savo metiniame pranešime turėtų paskelbti, kuriuos kolegialaus organo narius laiko nepriklausomais.	Ne	Bendrovė iki šiol Kodekse nurodytų nepriklausomumo kriterijų skelbimo praktikoje netaikė. (Žr. Punktą 3.6)
3.10. Kai vienas arba keli šiame kodekse nustatyti nepriklausomumo vertinimo kriterijai nebuvo tenkinami ištisus metus, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl konkretų kolegialaus organo narį laiko nepriklausomu. Kad būtų užtikrintas informacijos, pateikiamos dėl kolegialaus organo narių nepriklausomumo, tikslumas, bendrovė turėtų reikalauti, kad nepriklausomi nariai reguliariai patvirtintų savo nepriklausomumą.	Ne	Bendrovėje iki šiol nebuvo taikoma kolegialaus organo narių nepriklausomumo vertinimo ir skelbimo praktika.
3.11. Nepriklausomiems kolegialaus organo nariams už jų darbą ir dalyvavimą kolegialaus organo posėdžiuose gali būti atlyginama iš bendrovės lėšų. Tokio atlyginimo dydį turėtų tvirtinti bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas.	Neaktualu	Kolegialaus organo nariams už jų dalyvavimą posėdžiuose atlyginimas iš bendrovės lėšų nėra mokamas.
IV principas: Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pareigos ir atsakomybė Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas tinkamai ir efektyviai funkcionuotų, o jam suteiktos teisės turėtų užtikrinti efektyvią bendrovės valdymo organų¹ priežiūrą ir visų bendrovės akcininkų interesų apsaugą.		
4.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas (toliau šiame principo – kolegialus organas) turėtų užtikrinti bendrovės finansinės apskaitos ir kontrolės sistemos vientisumą bei skaidrumą. Kolegialus organas turėtų nuolat teikti rekomendacijas bendrovės valdymo organams ir prižiūrėti bei kontroliuoti jų veiklą valdant bendrovę.	Taip	Bendrovės turimais duomenimis, visi kolegialaus organo nariai veikia gera valia bendrovės atžvilgiu, vadovaujasi bendrovės, o ne savo ar trečiųjų asmenų interesais, stengdamiesi išlaikyti savo nepriklausomumą priimant sprendimus.
4.2. Kolegialaus organo nariai turėtų sąžiningai, rūpestingai ir atsakingai veikti bendrovės bei akcininkų naudai ir jų interesais, atsižvelgdami į darbuotojų interesus ir visuomenės gerovę. Nepriklausomi kolegialaus organo nariai turėtų: a) bet kokiomis sąlygomis išlaikyti savo analizės, sprendimų priėmimo ir veiksmų nepriklausomumą; b) nesiekti ir nepriimti jokių nepagrįstų lengvatų, kurios gali kompromituoti jų nepriklausomumą; c) aiškiai reikšti savo prieštaravimą tuo atveju, kai mano, kad kolegialaus organo sprendimas gali pakenkti bendrovei. Kai kolegialus organas yra priėmęs sprendimų, dėl kurių nepriklausomas narys turi rimtų abejonių, tokiu atveju šis narys turėtų padaryti	Taip	Bendrovės turimais duomenimis, visi kolegialaus organo nariai veikia gera valia bendrovės atžvilgiu, vadovaujasi bendrovės, o ne savo ar trečiųjų asmenų interesais, stengdamiesi išlaikyti savo nepriklausomumą priimant sprendimus.

atitinkamas išvadas. Jeigu nepriklausomas narys atsistatydintų, priežastis jis turėtų paaiškinti laiške kolegialiam organui arba audito komitetui ir, jei reikia, atitinkamam bendrovei nepriklausančiam organui (institucijai).		
4.3. Kolegialaus organo nario pareigoms atlikti kiekvienas narys turėtų skirti pakankamai laiko ir dėmesio. Kiekvienas kolegialaus organo narys turėtų įsipareigoti taip apriboti kitus savo profesinius įsipareigojimus (ypač direktoriaus pareigas kitose bendrovėse), kad jie netrukdytų tinkamai atlikti kolegialaus organo nario pareigas. Jeigu kolegialaus organo narys dalyvavo mažiau nei pusėje kolegialaus organo posėdžių per bendrovės finansinius metus, apie tai turėtų būti informuojami bendrovės akcininkai.	Taip	Kolegialaus organo nariai jiems skirtas funkcijas vykdo tinkamai: aktyviai dalyvauja posėdžiuose ir skiria pakankamai laiko savo, kaip kolegialaus organo nario, pareigų vykdymui.
4.4. Kai kolegialaus organo sprendimai gali skirtingai paveikti bendrovės akcininkus, kolegialus organas su visais akcininkais turėtų elgtis sąžiningai ir nešališkai. Jis turėtų užtikrinti, kad akcininkai būtų tinkamai informuojami apie bendrovės reikalus, jos strategiją, rizikos valdymą ir interesų konfliktų sprendimą. Bendrovėje turėtų būti aiškiai nustatytas kolegialaus organo narių vaidmuo jiems bendraujant su akcininkais ir įsipareigojant akcininkams.	Taip	Bendrovė laikosi nurodytų rekomendacijų. Kolegialių organų nariai prieš priimdami sprendimus, kurių kriterijai apibrėžti Bendrovės įstatuose, apsvarsto jų įtaką akcininkams. Daugiau negu numatytas teisės aktuose, akcininkų informavimas nevykdomas.
4.5. Rekomenduojama, kad sandoriai (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus standartinėmis sąlygomis vykdant įprastinę bendrovės veiklą), sudaromi tarp bendrovės ir jos akcininkų, priežiūros ar valdymo organų narių, ar kitų bendrovės valdymui įtaką darančių ar galinčių daryti fizinių ar juridinių asmenų, būtų tvirtinami kolegialaus organo. Sprendimas dėl tokių sandorių tvirtinimo turėtų būti laikomas priimtu tik tuo atveju, kai už tokį sprendimą balsuoja dauguma nepriklausomų kolegialaus organo narių.	Ne	Pagal bendrovės įstatus bei bendrovės valdybos darbo reglamentą, nėra numatyta tokio pobūdžio sandorių tvirtinti stebėtojų taryboje. Pagal LR Akcinių bendrovių įstatymą ir įstatus svarbūs sandoriai yra tvirtinami Valdybos.
4.6. Kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas priimdamas sprendimus, turinčius reikšmės bendrovės veiklai ir strategijai. Be kita ko, kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas nuo bendrovės valdymo organų. Kolegialaus organo narių darbui ir sprendimams neturėtų daryti įtakos juos išrinkę asmenys. Bendrovė turėtų užtikrinti, kad kolegialus organas ir jo komitetai būtų aprūpinti pakankamais ištekliais (tarp jų ir finansiniais), reikalingais pareigoms atlikti, įskaitant teisę gauti – ypač iš bendrovės darbuotojų – visą reikiamą informaciją ir teisę kreiptis nepriklausomo profesionalaus patarimo į išorinius teisės, apskaitos ar kitokius specialistus kolegialaus organo ir jo komitetų kompetencijai priklausančiais klausimais.	Ne	Bendrovės kolegialūs organai savo darbui turi visas finansines sąlygas ir nepriklauso nuo bendrovės vadovų.

4.7. Kolegialaus organo veikla turėtų būti organizuota taip, kad nepriklausomi kolegialaus organo nariai galėtų turėti didelę įtaką itin svarbiose srityse, kuriose interesų konfliktų galimybė yra ypač didelė. Tokiomis sritimis laikytini klausimai, susiję su bendrovės direktorių skyrimu, atlyginimo bendrovės direktoriams nustatymu ir bendrovės audito kontrole bei įvertinimu. Todėl tuo atveju, kai kolegialaus organo kompetencijai yra priskirti minėti klausimai, šiam organui rekomenduojama suformuoti skyrimo, atlyginimų ir audito komitetus. Bendrovės turėtų užtikrinti, kad skyrimo, atlyginimų ir audito komitetams priskirtos funkcijos būtų vykdomos, tačiau jos gali tas funkcijas sujungti ir sukurti mažiau nei tris komitetus. Tokiu atveju bendrovės turėtų išsamiai paaiškinti, kodėl jos pasirinko alternatyvų požiūrį ir kaip pasirinktas požiūris atitinka trims atskiriems komitetams nustatytus tikslus. Bendrovėse, kurių kolegialus organas turi nedaug narių, trims komitetams skirtas funkcijas gali atlikti pats kolegialus organas, jeigu jis atitinka komitetams keliamus sudėties reikalavimus ir jeigu šiuo klausimu atskleidžia atitinkamą informaciją. Tokiu atveju šio kodekso nuostatos, susijusios su kolegialaus organo komitetais (ypač dėl jų vaidmens, veiklos ir skaidrumo), turėtų būti taikomos, kai tinka, visam kolegialiam organui.	Ne	Komitetai nėra sudaromi, tačiau atskiras jų funkcijas vykdo valdyba: reguliariai vertina atskirų direktorių igūdžius, žinias bei patirtį; svarsto bendrą atlyginimų (įskaitant skatinimo) sistemų taikymo politiką; stebi bendrovės teikiamos finansinės informacijos vientisumą, ypatingą dėmesį skiriant bendrovės ir jos grupės naudojamų apskaitos metodų tinkamumui ir skaidrumui.
4.8. Pagrindinis komitetų tikslas – didinti kolegialaus organo darbo efektyvumą užtikrinant, kad sprendimai būtų priimami juos tinkamai apsvačius, ir padėti organizuoti darbą taip, kad kolegialaus organo sprendimams nedarytų įtakos esminiai interesų konfliktai. Komitetai turėtų teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su kolegialaus organo sprendimu, tačiau galutinį sprendimą priima pats kolegialus organas. Rekomendacija steigti komitetus nesiekama susiaurinti kolegialaus organo kompetencijos ar perkelti ją komitetams. Kolegialus organas išlieka visiškai atsakingas už savo kompetencijos ribose priimamus sprendimus.	Ne	Komitetai nėra sudaromi, tačiau atskiras jų funkcijas vykdo valdyba: reguliariai vertina atskirų direktorių igūdžius, žinias bei patirtį; svarsto bendrą atlyginimų (įskaitant skatinimo) sistemų taikymo politiką; stebi bendrovės teikiamos finansinės informacijos vientisumą, ypatingą dėmesį skiriant bendrovės ir jos grupės naudojamų apskaitos metodų tinkamumui ir skaidrumui
4.9. Kolegialaus organo sukurti komitetai turėtų susidėti bent iš trijų narių. Bendrovėse, kuriose kolegialaus organo narių yra nedaug, išimties tvarka komitetai gali būti sudaryti tik iš dviejų narių. Kiekvieno komiteto narių daugumą turėtų sudaryti nepriklausomi kolegialaus organo nariai. Tuo atveju, kai bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma, atlyginimų ir audito komitetai turėtų būti sudaryti išimtinai iš direktorių konsultantų.	Ne	Komitetai nėra sudaromi, tačiau atskiras jų funkcijas vykdo valdyba: reguliariai vertina atskirų direktorių igūdžius, žinias bei patirtį; svarsto bendrą atlyginimų (įskaitant skatinimo) sistemų taikymo politiką; stebi bendrovės teikiamos finansinės informacijos vientisumą, ypatingą dėmesį skiriant bendrovės ir jos grupės naudojamų apskaitos metodų tinkamumui ir skaidrumui

4.10. Kiekvieno įkurto komiteto įgaliojimus turėtų nustatyti pats kolegialus organas. Komitetai turėtų vykdyti savo pareigas laikydamiesi nustatytų įgaliojimų ir reguliariai informuoti kolegialų organą apie savo veiklą ir jos rezultatus. Kiekvieno komiteto įgaliojimai, apibrėžiantys jo vaidmenį ir nurodantys jo teises bei pareigas, turėtų būti paskelbti bent kartą per metus (kaip dalis informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūrą ir praktiką). Bendrovės taip pat kasmet savo metiniame pranešime turėtų skelbti esamų komitetų pranešimus apie jų sudėtį, posėdžių skaičių ir narių dalyvavimą posėdžiuose per praėjusius metus, taip pat apie pagrindines savo veiklos kryptis. Audito komitetas turėtų patvirtinti, kad jį tenkina audito proceso nepriklausomumas, ir trumpai aprašyti veiksmus, kurių buvo imtasi tam, kad prieiti tokios išvados.	Ne	Komitetai nėra sudaromi, tačiau atskiras jų funkcijas vykdo valdyba: reguliariai vertina atskirų direktorių įgūdžius, žinias bei patirtį; svarsto bendrą atlyginimų (įskaitant skatinimo) sistemų taikymo politiką; stebi bendrovės teikiamos finansinės informacijos vientisumą, ypatingą dėmesį skiriant bendrovės ir jos grupės naudojamų apskaitos metodų tinkamumui ir skaidrumui
4.11. Siekiant užtikrinti komitetų savarankiškumą ir objektyvumą, kolegialaus organo nariai, kurie nėra komiteto nariai, paprastai turėtų turėti teisę dalyvauti komiteto posėdžiuose tik komitetui pakvietus. Komitetas gali pakviesti arba reikalauti, kad posėdyje dalyvautų tam tikri darbuotojai arba ekspertai. Kiekvieno komiteto pirmininkui turėtų būti sudarytos sąlygos tiesiogiai palaikyti ryšius su akcininkais. Atvejus, kuriems esant tai turėtų būti daroma, reikėtų nurodyti komiteto veiklą reglamentuojančiose taisyklėse.	Ne	Komitetai nėra sudaromi, tačiau atskiras jų funkcijas vykdo valdyba: reguliariai vertina atskirų direktorių įgūdžius, žinias bei patirtį; svarsto bendrą atlyginimų (įskaitant skatinimo) sistemų taikymo politiką; stebi bendrovės teikiamos finansinės informacijos vientisumą, ypatingą dėmesį skiriant bendrovės ir jos grupės naudojamų apskaitos metodų tinkamumui ir skaidrumui
4.12. Skyrimo komitetas. 4.12.1. Pagrindinės skyrimo komiteto funkcijos turėtų būti šios: 1) parinkti kandidatus į laisvas valdymo organų narių vietas ir rekomenduoti kolegialiam organui juos svarstyti. Skyrimo komitetas turėtų įvertinti įgūdžių, žinių ir patirties pusiausvyrą valdymo organe, parengti funkcijų ir sugebėjimų, kurių reikia konkrečiam postui, aprašą ir įvertinti įpareigojimui atlikti reikalingą laiką. Skyrimo komitetas taip pat gali vertinti bendrovės akcininkų pasiūlytus kandidatus į kolegialaus organo narius; 2) reguliariai vertinti priežiūros ir valdymo organų struktūrą, dydį, sudėtį ir veiklą, teikti kolegialiam organui rekomendacijas, kaip siekti reikiamų pokyčių; 3) reguliariai vertinti atskirų direktorių įgūdžius, žinias bei patirtį ir apie tai pranešti kolegialiam organui; 4) reikiamą dėmesį skirti tęstinumo planavimui; 5) peržiūrėti valdymo organų politiką dėl vyresniosios vadovybės rinkimo ir skyrimo. 4.12.2. Skyrimo komitetas turėtų apsvarstyti kitų asmenų, įskaitant administraciją ir akcininkus, pateiktus pasiūlymus. Kai sprendžiami klausimai, susiję su vykdomaisiais direktoriais arba valdybos nariais (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas	Ne	Komitetai nėra sudaromi, tačiau atskiras jų funkcijas vykdo valdyba: reguliariai vertina atskirų direktorių įgūdžius, žinias bei patirtį; svarsto bendrą atlyginimų (įskaitant skatinimo) sistemų taikymo politiką; stebi bendrovės teikiamos finansinės informacijos vientisumą, ypatingą dėmesį skiriant bendrovės ir jos grupės naudojamų apskaitos metodų tinkamumui ir skaidrumui

kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir vyresniąja vadovybe, turėtų būti konsultuojamasi su bendrovės vadovu, suteikiant jam teisę teikti pasiūlymus Skyrimo komitetui.		
4.13. Atlyginimų komitetas. 4.13.1. Pagrindinės atlyginimų komiteto funkcijos turėtų būti šios: 1) teikti kolegialiam organui svarstyti pasiūlymus dėl valdymo organų narių ir vykdomųjų direktorių atlyginimų politikos. Tokia politika turėtų apimti visas atlyginimo formas, įskaitant fiksuotą atlyginimą, nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemas, pensijų modelius ir išeitines išmokas. Pasiūlymai, susiję su nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemomis, turėtų būti pateikiami kartu su rekomendacijomis dėl su tuo susijusių tikslų ir įvertinimo kriterijų, kurių tikslas – tinkamai suderinti vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimą su bendrovės kolegialaus organo nustatytais ilgalaikiais akcininkų interesais ir tikslais; 2) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl individualių atlyginimų vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams siekiant, kad jie atitiktų bendrovės atlyginimų politiką ir šių asmenų veiklos įvertinimą. Vykdydamas šią funkciją, komitetas turėtų būti gerai informuotas apie bendrą atlyginimą, kuri vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai gauna iš kitų susijusių bendrovių; 3) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl tinkamų sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais formų; 4) padėti kolegialiam organui prižiūrėti, kaip bendrovė laikosi galiojančių nuostatų dėl informacijos, susijusios su atlyginimais, skelbimo (ypač dėl galiojančios atlyginimų politikos ir direktoriams skiriamo individualus atlyginimo); 5) teikti vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams bendras rekomendacijas dėl vyresniosios vadovybės (kaip apibrėžta paties kolegialaus organo) atlyginimų dydžio ir struktūros, taip pat stebėti vyresniosios vadovybės atlyginimų dydį ir struktūrą, remiantis atitinkama informacija, kurią pateikia vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai. 4.13.2. Tuo atveju, kai reikia spręsti skatinimo klausimą, susijusį su akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis su akcijomis susijusiomis skatinimo priemonėmis, kurios gali būti taikomos direktoriams arba kitiems darbuotojams, komitetas turėtų: 1) apsvarstyti bendrą tokių skatinimo sistemų taikymo politiką, ypatingą dėmesį skirdamas skatinimui, susijusiam su akcijų pasirinkimo sandoriais, ir pateikti kolegialiam organui su tuo susijusius pasiūlymus; 2) išnagrinėti informaciją, kuri pateikta šiuo klausimu	Ne	Komitetai nėra sudaromi, tačiau atskiras jų funkcijas vykdo valdyba: reguliariai vertina atskirų direktorių igūdžius, žinias bei patirtį; svarsto bendrą atlyginimų (įskaitant skatinimo) sistemų taikymo politiką; stebi bendrovės teikiamos finansinės informacijos vientisumą, ypatingą dėmesį skiriant bendrovės ir jos grupės naudojamų apskaitos metodų tinkamumui ir skaidrumui

bendrovės metiniame pranešime ir dokumentuose, skirtuose akcininkų susirinkimui; 3) pateikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl pasirinkimo sandorių pasirašant akcijas arba pasirinkimo sandorių perkant akcijas alternatyvos apibrėžiant tokios alternatyvos suteikimo priežastis ir pasekmes. 4.13.3. Atlyginimų komitetas, sprendamas jo kompetencijai priskirtus klausimus, turėtų pasidomėti bent kolegialaus valdymo organo pirmininko ir (arba) bendrovės vadovo nuomone dėl kitų vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimų.		
4.14. Audito komitetas. 4.14.1. Pagrindinės audito komiteto funkcijos turėtų būti šios: 1) stebėti bendrovės teikiamos finansinės informacijos vientisumą, ypatingą dėmesį skiriant bendrovės ir jos grupės naudojamų apskaitos metodų tinkamumui ir nuoseklumui (įskaitant bendrovių grupės finansinių atskaitomybių konsolidavimo kriterijus); 2) mažiausiai kartą per metus peržiūrėti vidaus kontrolės ir rizikos valdymo sistemas, siekiant užtikrinti, kad pagrindinės rizikos (įskaitant riziką, susijusią su galiojančių įstatymų ir taisyklių laikymusi) yra tinkamai nustatytos, valdomos ir apie jas atskleidžiama informacija; 3) užtikrinti vidaus audito funkcijų veiksmingumą, be kita ko, teikiant rekomendacijas dėl vidaus audito padalinio vadovo parinkimo, skyrimo, pakartotinio skyrimo bei atleidimo ir dėl šio padalinio biudžeto, taip pat stebint, kaip bendrovės administracija reaguoja į šio padalinio išvadas ir rekomendacijas. Jei bendrovėje nėra vidaus audito funkcijos, komitetas poreikį turėti šią funkciją turėtų įvertinti bent kartą per metus; 4) teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su išorės audito įmonės parinkimu, skyrimu, pakartotiniu skyrimu ir atleidimu (tai atlieka bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas) bei sutarties su audito įmone sąlygomis. Komitetas turėtų ištirti situacijas, dėl kurių audito įmonei ar auditoriui atsiranda pagrindas atsistatydinti, ir pateikti rekomendacijas dėl tokiu atveju būtinų veiksmų; 5) stebėti išorės audito įmonės nepriklausomumą ir objektyvumą, ypač svarbu patikrinti, ar audito įmonė atsižvelgia į reikalavimus, susijusius su audito partnerių rotacija, taip pat būtina patikrinti atlyginimo, kurį bendrovė moka audito įmonei, dydį ir panašius dalykus. Siekiant užkirsti kelią esminiams interesų konfliktams, komitetas, remdamasis inter alia išorės audito įmonės skelbiamais duomenimis apie visus	Ne	Komitetai nėra sudaromi, tačiau atskiras jų funkcijas vykdo valdyba: reguliariai vertina atskirų direktorių igūdžius, žinias bei patirtį; svarsto bendrą atlyginimų (įskaitant skatinimo) sistemų taikymo politiką; stebi bendrovės teikiamos finansinės informacijos vientisumą, ypatingą dėmesį skiriant bendrovės ir jos grupės naudojamų apskaitos metodų tinkamumui ir skaidrumui

atlyginimus, kuriuos audito įmonei bei jos tinklui moka bendrovė ir jos grupė, turėtų nuolat prižiūrėti ne audito paslaugų pobūdį ir mastą. Komitetas, vadovaudamasis 2002 m. gegužės 16 d. Komisijos rekomendacijoje 2002/590/EB įtvirtintais principais ir gairėmis, turėtų nustatyti ir taikyti formalią politiką, apibrėžiančią ne audito paslaugų rūšis, kurių pirkimas iš audito įmonės yra: a) neleidžiamas; b) leidžiamas komitetui išnagrinėjus ir c) leidžiamas be kreipimosi į komitetą; 6) tikrinti išorės audito proceso veiksmingumą ir administracijos reakciją į rekomendacijas, kurias audito įmonė pateikia laiške vadovybei. 4.14.2. Visi komiteto nariai turėtų būti aprūpinti išsamia informacija, susijusia su specifiniais bendrovės apskaitos, finansiniais ir veiklos ypatumais. Bendrovės administracija turėtų informuoti audito komitetą apie svarbių ir neįprastų sandorių apskaitos būdus, kai apskaita gali būti vykdoma skirtingais būdais. Šiuo atveju ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas bendrovės veiklai ofšoriniuose centruose ir (ar) per specialios paskirties įmones (organizacijas) vykdomai veiklai bei tokios veiklos pateisinimui. 4.14.3. Audito komitetas turėtų nuspręsti, ar jo posėdžiuose turi dalyvauti (jei taip, tai kada) kolegialaus valdymo organo pirmininkas, bendrovės vadovas, vyriausiasis finansininkas (arba viršesni darbuotojai, atsakingi už finansus bei apskaitą), vidaus auditorius ir išorės auditorius. Komitetas turėtų turėti galimybę prireikus susitikti su atitinkamais asmenimis, nedalyvaujant vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams. 4.14.4. Vidaus ir išorės auditoriams turėtų būti užtikrinti ne tik veiksmingi darbiniai santykiai su administracija, bet ir neribotos galimybės susisiekti su kolegialiu organu. Šiuo tikslu audito komitetas turėtų veikti kaip pagrindinė instancija ryšiams su vidaus ir išorės auditoriais palaikyti. 4.14.5. Audito komitetas turėtų būti informuotas apie vidaus auditorių darbo programą ir gauti vidaus audito ataskaitas arba periodinę santrauką. Audito komitetas taip pat turėtų būti informuotas apie išorės auditorių darbo programą ir turėtų iš audito įmonės gauti ataskaitą, kurioje būtų aprašomi visi ryšiai tarp nepriklausomos audito įmonės ir bendrovės bei jos grupės. Komitetas turėtų laiku gauti informaciją apie visus su bendrovės auditu susijusius klausimus. 4.14.6. Audito komitetas turėtų tikrinti, ar bendrovė laikosi galiojančių nuostatų, reglamentuojančių darbuotojų galimybę pateikti skundą arba anonimiškai pranešti apie įtarimus, kad bendrovėje daromi svarbūs pažeidimai (dažniausiai pranešama nepriklausomam kolegialaus organo nariui), ir turėtų užtikrinti, kad būtų nustatyta tvarka proporcingam ir		
--	--	--

nepriklausomam tokių klausimų tyrimui ir atitinkamiems tolesniems veiksams. 4.14.7. Audito komitetas turėtų teikti kolegialiam organui savo veiklos ataskaitas bent kartą per šešis mėnesius, tuo metu, kai tvirtinamos metinės ir pusės metų ataskaitos.		
4.15. Kiekvienais metais kolegialus organas turėtų atlikti savo veiklos įvertinimą. Jis turėtų apimti kolegialaus organo struktūros, darbo organizavimo ir gebėjimo veikti kaip grupę vertinimą, taip pat kiekvieno kolegialaus organo nario ir komiteto kompetencijos ir darbo efektyvumo vertinimą bei vertinimą, ar kolegialus organas pasiekė nustatytą veiklos tikslų. Kolegialus organas turėtų bent kartą per metus paskelbti (kaip dalį informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūras ir praktiką) atitinkamą informaciją apie savo vidinę organizaciją ir veiklos procedūras, taip pat nurodyti, kokių esminių pokyčius nulėmė kolegialaus organo atliktas savo veiklos įvertinimas.	Ne	Bendrovės vidaus dokumentuose nėra numatytas atskiras kolegialaus organo veiklos vertinimas, nes to nenustato LR teisės aktai. Sprendimus dėl bendrovės veiklos priima Bendrovės valdyba, kuri atsiskaito akcininkų susirinkimui.
V principas: Bendrovės kolegialių organų darbo tvarka Bendrovėje nustatyta kolegialių priežiūros ir valdymo organų darbo tvarka turėtų užtikrinti efektyvų šių organų darbą ir sprendimų priėmimą, skatinti aktyvų bendrovės organų bendradarbiavimą.		
5.1. Bendrovės kolegialiems priežiūros ir valdymo organams (šiuose principuose sąvoka <i>kolegialūs organai</i> apima tiek kolegialius priežiūros, tiek valdymo organus) vadovauja šių organų pirmininkai. Kolegialaus organo pirmininkas yra atsakingas už kolegialaus organo posėdžių tinkamą sušaukimą. Pirmininkas turėtų užtikrinti tinkamą visų kolegialaus organo narių informavimą apie šaukiamą posėdį ir posėdžio darbotvarkę. Jis taip pat turėtų užtikrinti tinkamą vadovavimą kolegialaus organo posėdžiams bei tvarką ir darbingą atmosferą posėdžio metu.	Taip	Bendrovėje šią nuostatą įgyvendina kolegialus priežiūros organas – stebėtojų taryba, valdymo organas – valdyba.
5.2. Bendrovės kolegialių organų posėdžius rekomenduojama rengti atitinkamu periodiškumu, pagal iš anksto patvirtintą grafiką. Kiekviena bendrovė pati sprendžia, kokių periodiškumu šaukti kolegialių organų posėdžius, tačiau rekomenduojama juos rengti tokiu periodiškumu, kad būtų užtikrintas nepertraukiamas esminių bendrovės valdymo klausimų sprendimas. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti šaukiami bent kartą per metų ketvirtį, o bendrovės valdybos posėdžiai – bent kartą per mėnesį.	Taip	Bendrovėje stebėtojų tarybos posėdžiai šaukiami ne rečiau kaip kartą per ketvirtį, o eiliniai valdybos posėdžiai turi būti organizuojami pagal valdybos patvirtintą planą.

5.3. Kolegialaus organo nariai apie šaukiamą posėdį turėtų būti informuojami iš anksto, kad turėtų pakankamai laiko tinkamai pasirengti posėdyje nagrinėjamų klausimų svarstymui ir galėtų vykti naudinga diskusija, po kurios būtų priimami tinkami sprendimai. Kartu su pranešimu apie šaukiamą posėdį kolegialaus organo nariams turėtų būti pateikta visa reikalinga, su posėdžio darbotvarke susijusi medžiaga. Darbotvarkė posėdžio metu neturėtų būti keičiama ar papildoma, išskyrus atvejus, kai posėdyje dalyvauja visi kolegialaus organo nariai arba kai neatidėliotinai reikia spręsti svarbius bendrovei klausimus.	Taip	Bendrovė laikosi šioje rekomendacijoje išvardintų nuostatų.
5.4. Siekiant koordinuoti bendrovės kolegialių organų darbą bei užtikrinti efektyvų sprendimų priėmimo procesą, bendrovės kolegialių priežiūros ir valdymo organų pirmininkai turėtų tarpusavyje derinti šaukiamų posėdžių datas, jų darbotvarkes, glaudžiai bendradarbiauti spręsdami kitus su bendrovės valdymu susijusius klausimus. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti atviri bendrovės valdybos nariams, ypač tais atvejais, kai posėdyje svarstomi klausimai, susiję su valdybos narių atšaukimu, atsakomybe, atlyginimo nustatymu.	Taip	Bendrovė laikosi šioje rekomendacijoje išvardintų nuostatų.

VI principas: Nešališkas akcininkų traktavimas ir akcininkų teisės

Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti nešališką visų akcininkų, įskaitant smulkiuosius bei užsieniečius, traktavimą. Bendrovės valdymo sistema turėtų apsaugoti akcininkų teises.

6.1. Rekomenduojama, kad bendrovės kapitalą sudarytų tik tokios akcijos, kurios jų turėtojams suteikia vienodas balsavimo, nuosavybės, dividendų ir kitas teises.	Taip	Bendrovės kapitalą sudaro paprastosios vardinės akcijos, visiems bendrovės akcijų savininkams suteikiančios vienodas teises.
6.2. Rekomenduojama sudaryti investuotojams sąlygas iš anksto, t.y. prieš perkant akcijas, susipažinti su išleidžiamų naujų ar jau išleistų akcijų suteikiamomis teisėmis.	Taip	Bendrovė laikosi šioje rekomendacijoje išvardintų nuostatų.
6.3. Bendrovei ir jos akcininkams svarbūs sandoriai, tokie kaip bendrovės turto perleidimas, investavimas, įkeitimas ar kitoks apsunkinimas, turėtų gauti visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimą. Visiems akcininkams turėtų būti sudarytos vienodos galimybės susipažinti ir dalyvauti priimant bendrovei svarbius sprendimus, įskaitant paminėtų sandorių tvirtinimą.	Taip	Pagal LR Akcinių bendrovių įstatymą ir įstatus svarbūs sandoriai yra tvirtinami Valdybos, o taip šio įstatymo nustatytais atvejais gaunamas visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimas.
6.4. Visuotinių akcininkų susirinkimų sušaukimo ir vedimo procedūros turėtų sudaryti akcininkams lygias galimybes dalyvauti susirinkime ir neturėtų pažeisti akcininkų teisių bei interesų. Pasirinkta visuotinio akcininkų susirinkimo vieta, data ir laikas neturėtų užkirsti kelio aktyviam akcininkų dalyvavimui	Taip	Visi bendrovės akcininkai yra informuojami apie visuotinio akcininkų susirinkimo datą, vietą ir laiką. Visiems bendrovės akcininkams iki visuotinio akcininkų susirinkimo sudaroma galimybė gauti informaciją, susijusią su visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarke.

susirinkime. Visiems bendrovės akcininkams dar iki visuotinio akcininkų susirinkimo turėtų būti suteikta galimybė užduoti bendrovės priežiūros ir valdymo organų nariams klausimus, susijusius su visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarke, ir gauti atsakymus į juos.		
6.5. Rekomenduojama visuotiniam akcininkų susirinkimui parengtus dokumentus, įskaitant susirinkimo sprendimų projektus, iš anksto paskelbti viešai prieinamai bendrovės interneto tinklalapyje. Visuotinio akcininkų susirinkimo protokolą po jo pasirašymo ir (ar) priimtus sprendimus taip pat rekomenduojama paskelbti viešai prieinamai bendrovės interneto tinklalapyje. Siekiant užtikrinti užsieniečių teisę susipažinti su informacija, esant galimybei, šioje rekomendacijoje paminėti dokumentai turėtų būti skelbiami ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Bendrovės interneto tinklalapyje viešai prieinamai gali būti skelbiama ne visa dokumentų apimtis, jei jų viešas paskelbimas galėtų pakenkti bendrovei arba būtų atskleistos bendrovės komercinės paslaptys.	Taip	Visuotiniam akcininkų susirinkimui parengtus dokumentus, įskaitant susirinkimo sprendimų projektus, bendrovė atskleidžia per Vilniaus vertybinių popierių biržos informacijos atskleidimo sistemą ir skelbiama Bendrovės tinklalapyje.
6.6. Akcininkams turėtų būti sudarytos galimybės balsuoti akcininkų susirinkime asmeniškai jame dalyvaujant arba nedalyvaujant. Akcininkams neturėtų būti daroma jokių kliūčių balsuoti iš anksto raštu, užpildant bendrąjį balsavimo biuletenį.	Taip	Bendrovės akcininkai gali įgyvendinti teisę dalyvauti akcininkų susirinkime tiek asmeniškai, tiek per atstovą, jeigu asmuo turi tinkamą įgaliojimą. Bendrovė taip pat sudaro sąlygas akcininkams balsuoti užpildant bendrąjį balsavimo biuletenį.
6.7. Siekiant padidinti akcininkų galimybes dalyvauti akcininkų susirinkimuose, bendrovėms rekomenduojama balsavimo procese plačiau taikyti modernias technologijas ir tokiu būdu sudaryti akcininkams galimybę balsuoti akcininkų susirinkimuose naudojantis telekomunikacijų galiniais įrenginiais. Tokiais atvejais turi būti užtikrintas telekomunikacijų įrenginių saugumas, teksto apsauga, galimybė identifikuoti balsuojančio asmens parašą. Be to, bendrovės galėtų sudaryti sąlygas akcininkams, ypač užsieniečiams, akcininkų susirinkimus stebėti pasinaudojant modernių technologijų priemonėmis.	Neaktualu	Priimant dėmesin akcininkų struktūrą bei galiojančias akcininkų susirinkimo organizavimo taisykles, nėra būtinybės diegti papildomai brangiai kainuojančios IT sistemos.

VII principas: Interesų konfliktų vengimas ir atskleidimas

Bendrovės valdymo sistema turėtų skatinti bendrovės organų narius vengti interesų konfliktų bei užtikrinti skaidrų ir efektyvų bendrovės organų narių interesų konfliktų atskleidimo mechanizmą.

7.1. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų vengti situacijos, kai jo asmeniniai interesai prieštarauja ar gali prieštarauti bendrovės interesams. Jeigu tokia situacija vis dėlto atsirado, bendrovės priežiūros ar valdymo organo narys turėtų per protingą terminą pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams apie tokią interesų prieštaravimo situaciją, nurodyti interesų pobūdį ir, jeigu įmanoma, vertę.	Taip	Bendrovės priežiūros ir valdymo organų nariai elgiasi taip, kad interesų konfliktai nekiltų, todėl praktikoje jų nepasitaikė. Ateityje bus detaliau įgyvendinama nuostata dėl pranešimo reglamentuojant ją Bendrovės lokalinuose aktuose.
7.2. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys negali painioti bendrovės turto, kurio naudojimas specialiai su juo nėra aptartas, su savo turtu arba naudoti jį arba informaciją, kurią jis gauna būdamas bendrovės organo nariu, asmeninei naudai ar trečiojo asmens naudai gauti be bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo ar jo įgalioto kito bendrovės organo sutikimo.	Taip	Bendrovės priežiūros ir valdymo organų nariai elgiasi taip, kad interesų konfliktai nekiltų, todėl praktikoje jų nepasitaikė
7.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys gali sudaryti sandorį su bendrove, kurios organo narys jis yra. Apie tokį sandorį (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus vykdant įprastinę bendrovės veiklą bei standartinėmis sąlygomis) jis privalo nedelsdamas raštu arba žodžiu, įrašant tai į posėdžio protokolą, pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams. Šioje rekomendacijoje įvardytų sandorių sudarymui taip pat taikoma 4.5 rekomendacija.	Neaktualu	
7.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų susilaikyti nuo balsavimo, kai priimami sprendimai dėl sandorių ar kitokių klausimų, su kuriais jis susijęs asmeniniu ar dalykiniu interesu.	Taip	Bendrovės valdybos nariai yra supažindinti su šiomis nuostatomis ir turi laikytis šių rekomendacijų.

VIII principas: Bendrovės atlyginimų politika Bendrovėje nustatyta atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų tvirtinimo, peržiūrėjimo ir paskelbimo tvarka turėtų užkirsti kelią galimiems interesų konfliktams ir piktnaudžiavimui nustatant direktorių atlyginimus, taip pat užtikrinti bendrovės atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų viešumą ir skaidrumą.		
8.1. Bendrovė turėtų paskelbti savo atlyginimų politikos ataskaitą (toliau – atlyginimų ataskaita). Ši ataskaita turėtų būti paskelbta kaip bendrovės metinio pranešimo dalis. Atlyginimų ataskaita taip pat turėtų būti skelbiama bendrovės interneto tinklalapyje.	Ne	Bendrovė savo atlyginimų politikos ataskaitos ataskaitiniais metais viešai neskelbė, nes to nenumato LR teisės aktai. Bendrovės atlyginimų politika apsprendžiama, analizuojant situaciją šalies darbo rinkoje.
8.2. Atlyginimų ataskaitoje daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama bendrovės direktorių atlyginimų politikai ateinančiais, o kur tinka – ir tolesniais, finansiniais metais. Joje taip pat turėtų būti apžvelgiama, kaip atlyginimų politika buvo įgyvendinama praėjusiais finansiniais metais. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas esminiams bendrovės atlyginimų politikos pokyčiams, lyginant su praėjusiais finansiniais metais.	Ne	Komentaras pateiktas aukščiau 8.1 punkte.
8.3. Atlyginimų ataskaitoje turėtų būti pateikta bent ši informacija: 1) direktorių atlyginimų kintamų ir nekintamų sudedamųjų dalių santykis ir jo paaiškinimas; 2) pakankama informacija apie veiklos rezultatų kriterijus, kuriais grindžiama teisė dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, teisė į akcijas arba kintamas sudedamąsias atlyginimo dalis; 3) pakankama informacija apie atlyginimo ir veiklos rezultatų ryšį; 4) pagrindiniai metinių premijų sistemos ir bet kurios kitos ne pinigais gaunamos naudos kriterijai ir jų pagrindimas; 5) direktoriams skirtos papildomos pensijos arba ankstyvo išėjimo į pensiją schemos pagrindinių savybių aprašymas; tačiau atlyginimų ataskaitoje neturėtų būti komerciniu požiūriu neskelbtinos informacijos.	Ne	Komentaras pateiktas aukščiau 8.1 punkte.
8.4. Atlyginimų ataskaitoje taip pat turėtų būti apibendrinama ir paaiškinama bendrovės politika, susijusi su sutarčių, sudaromų su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais, sąlygomis. Tai turėtų apimti, inter alia, informaciją apie sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais trukmę, taikomus pranešimo apie išėjimą iš darbo terminus ir išsamią informaciją apie išeitines ir kitas išmokas, susijusias su sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais nutraukimu pirma laiko.	Ne	Komentaras pateiktas aukščiau 8.1 punkte.

8.5. Be to, turėtų būti atskleidžiama informacija, susijusi su parengiamuoju ir sprendimų priėmimo procesu, kurio metu nustatoma bendrovės direktorių atlyginimų politika. Informacija turėtų apimti duomenis, jei taikoma, apie atlyginimo komiteto įgaliojimus ir sudėtį, su bendrove nesusijusių konsultantų, kurių paslaugomis naudotasi nustatant atlyginimų politiką, vardus ir pavardes bei metinio visuotinio akcininkų susirinkimo vaidmenį.	Ne	Komentaras pateiktas aukščiau 8.1 punkte.
8.6. Nemenkinant organų, atsakingų už direktorių atlyginimų nustatymą, vaidmens, atlyginimų politika arba bet kuris esminis atlyginimų politikos pokytis turėtų būti įtraukiamas į metinio visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę. Atlyginimų ataskaita turėtų būti pateikiama akcininkų balsavimui metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Balsavimas gali būti privalomojo arba patariamojo pobūdžio.	Ne	Komentaras pateiktas aukščiau 8.1 punkte.
8.7. Visa atlyginimo suma ir kita nauda, skiriama atskiriems direktoriams atitinkamais finansiniais metais, turėtų būti išsamiai paskelbiama atlyginimų ataskaitoje. Šiame dokumente turėtų būti pateikta bent 8.7.1–8.7.4 punktuose nurodyta informacija apie kiekvieną asmenį, kuris bendrovėje ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu. 8.7.1. Turėtų būti pateikta tokia su atlyginimais ir (arba) tarnybinėmis pajamomis susijusi informacija: 1) bendra atlyginimo suma, sumokėta arba mokėtina direktoriui už paslaugas, suteiktas praėjusiais finansiniais metais, įskaitant, jei taikoma, dalyvavimo mokesčius, nustatytus metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime; 2) atlyginimas ir privilegijos, gautos iš bet kurios įmonės, priklausančios tai pačiai grupei; 3) atlyginimas, mokamas kaip pelno dalis ir (arba) premijos, bei priežastys, dėl kurių tokios premijos ir (arba) pelno dalis buvo paskirtos; 4) jei tai leidžiama pagal įstatymus, kiekvienas esminis papildomas atlyginimas, mokamas direktoriams už specialias paslaugas, kurios nepriklauso įprastinėms direktoriaus funkcijoms; 5) kompensacija, gautina arba sumokėta kiekvienam vykdomajam direktoriui ar valdymo organų nariui, pasitraukusiam iš savo pareigų praėjusiais finansiniais metais; 6) bendra apskaičiuota naudos, kuri laikoma atlyginimu ir suteikiama ne pinigais, vertė, jeigu tokia nauda neturi būti nurodyta pagal 1–5 punktus. 8.7.2. Turėtų būti pateikiama ši informacija, susijusi su akcijomis ir (arba) teisėmis dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, ir (arba) su visomis kitomis darbuotojų skatinimo akcijomis sistemomis: 1) praėjusiais finansiniais metais bendrovės pasiūlytų akcijų pasirinkimo sandorių arba suteiktų akcijų skaičius ir taikymo sąlygos; 2) akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, realizuotas	Ne	Komentaras pateiktas aukščiau 8.1 punkte.

per praėjusius finansinius metus, nurodant kiekvieno sandorio akcijų skaičių bei realizavimo kainą, arba dalyvavimo darbuotojų skatinimo akcijomis sistemoje vertė finansinių metų pabaigoje; 3) finansinių metų pabaigoje nerealizuotas akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, jų realizavimo kaina, realizavimo data ir pagrindinės teisių įgyvendinimo sąlygos; 4) visi esamų akcijų pasirinkimo sandorių sąlygų pokyčiai ateinančiais finansiniais metais. 8.7.3. Turėtų būti pateikiama ši su papildomų pensijų schemomis susijusi informacija: 1) kai pensijų schema yra apibrėžtų išmokų, pagal ją direktorių sukauptų išmokų pokyčiai atitinkamais finansiniais metais; 2) kai pensijų schema yra apibrėžtų įmokų, išsami informacija apie įmokas, kurias už direktorių sumokėjo arba turėtų sumokėti bendrovė atitinkamais finansiniais metais. 8.7.4. Turėtų būti nurodytos sumos, kurias bendrovė arba bet kuri dukterinė bendrovė ar įmonė, įtraukta į bendrovės konsoliduotą metinę finansinę atskaitomybę, išmokėjo kaip paskolas, išankstines išmokas ir garantijas kiekvienam asmeniui, kuris ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu, įskaitant nesumokėtas sumas ir palūkanų normą.		
8.8. Schemoms, pagal kurias direktoriams atlyginama akcijomis, akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba būti atlyginamam remiantis akcijų kainų pokyčiais, iki jų taikymo pradžios turėtų pritarti akcininkai metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime priimdami atitinkamą sprendimą. Pritarimas turėtų būti susijęs su pačia schema ir akcininkai neturėtų spręsti dėl atskiriems direktoriams pagal tą schemą suteikiamos akcijomis pagrįstos naudos. Visiems esminiams schemų sąlygų pakeitimams iki jų taikymo pradžios taip pat turėtų pritarti akcininkai, priimdami sprendimą metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Tokiais atvejais akcininkai turėtų būti informuoti apie visas siūlomų pakeitimų sąlygas ir gauti paaiškinimą apie siūlomų pakeitimų poveikį.	Neaktualu	8.8.-8.12. Bendrovė ataskaitiniais metais netaikė schemų, pagal kurias direktoriams būtų atlyginama akcijomis, akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų, taip pat nebuvo atlyginama remiantis akcijų kainų pokyčiais. To nenumato esama darbo apmokėjimo tvarka ir darbo sutartys su direktoriais ir kitais darbuotojais.

8.9. Metinio visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimas turėtų būti gaunamas šiais klausimais: 1) atlyginimo direktoriams skyrimas remiantis akcijomis pagrįstomis schemomis, įskaitant akcijų pasirinkimo sandorius; 2) maksimalaus akcijų skaičiaus nustatymas ir pagrindinės akcijų suteikimo tvarkos sąlygos; 3) laikotarpis, per kurį pasirinkimo sandoriai gali būti realizuoti; 4) kiekvieno tolesnio pasirinkimo sandorių realizavimo kainos pokyčio nustatymo sąlygos, jeigu įstatymai tai leidžia; 5) visos kitos ilgalaikės direktorių skatinimo schemos, kurios panašiomis sąlygomis nėra siūlomos visiems kitiems bendrovės darbuotojams. Metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime taip pat turėtų būti nustatytas galutinis terminas, per kurį už direktorių atlyginimą atsakingas organas gali paskirti šiame punkte išvardytų tipų kompensacijas atskiriems direktoriams.	Neaktualu	Komentaras pateiktas 8.8p.
8.10. Jeigu leidžia nacionalinė teisė arba bendrovės įstatai, kiekvienam pasirinkimo sandorių su nuolaida modeliui, pagal kurį yra suteikiamos teisės pasirašyti akcijas žemesne nei rinkos kaina, galiojančia tą dieną, kai nustatoma kaina, arba vidutine rinkos kaina, nustatyta per keletą dienų prieš realizavimo kainos nustatymą, taip pat turėtų pritarti akcininkai.		
8.11. 8.8 ir 8.9 punktai neturėtų būti taikomi schemoms, kuriose dalyvavimas panašiomis sąlygomis siūlomas bendrovės darbuotojams arba bet kurios dukterinės įmonės darbuotojams, kurie turi teisę dalyvauti scheme, ir kuri buvo patvirtinta metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime.		
8.12. Prieš metinį visuotinį akcininkų susirinkimą, kuriame ketinama svarstyti 8.8 punkte nurodytą sprendimą, akcininkams turėtų būti suteikta galimybė susipažinti su sprendimo projektu ir su juo susijusiu informaciniu pranešimu (šie dokumentai turėtų būti paskelbti bendrovės tinklalapyje). Šiame pranešime turėtų būti pateiktas visas akcijomis pagrįsto atlyginimo schemas reglamentuojantis tekstas arba šių schemų pagrindinių sąlygų aprašymas, taip pat schemų dalyvių vardai ir pavardės. Pranešime taip pat turėtų būti nurodytas schemų ir bendros direktorių atlyginimų politikos ryšys. Sprendimo projekte turėtų būti aiški nuoroda į pačią schemą arba pateikta pagrindinių jos sąlygų santrauka. Akcininkams taip pat turėtų būti pateikta informacija apie tai, kaip bendrovė ketina apsirūpinti akcijomis, kurios reikalingos įsipareigojimams pagal skatinimo schemas įgyvendinti: turėtų būti aiškiai nurodyta, ar bendrovė ketina pirkti reikalingas akcijas rinkoje, laikyti jas atsargoje ar išleisti naujų akcijų. Taip pat turėtų būti pateikta schemos išlaidų, kurias patirs bendrovė dėl numatomo schemos taikymo, apžvalga. Šiame punkte nurodyta informacija turėtų būti paskelbta bendrovės interneto tinklalapyje.		

IX principas: Interesų turėtojų vaidmuo bendrovės valdyme

Bendrovės valdymo sistema turėtų pripažinti interesų turėtojų teises, įtvirtintas įstatymuose, ir skatinti aktyvų bendrovės ir interesų turėtojų bendradarbiavimą kuriant bendrovės gerovę, darbo vietas ir finansinį stabilumą. Šio principo kontekste sąvoka *interesų turėtojai* apima investuotojus, darbuotojus, kreditorius, tiekėjus, klientus, vietos bendruomenę ir kitus asmenis, turinčius interesų konkrečioje bendrovėje.

9.1. Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiama tos interesų turėtojų teisė, kurias gina įstatymai.	Taip	Šios rekomendacijos vykdymą užtikrina preciziška bendrovės veiklą reguliuojančių valstybės institucijų bei organizacijų priežiūra bei kontrolė. Bendrovės veiklos viešumas sudaro sąlygas interesų turėtojams dalyvauti bendrovės valdyme įstatymų nustatyta tvarka bei pagal įstatus ir Bendrovės Kolektyvinę sutartį. Valdymo organai konsultuojasi su darbuotojų kolektyvu bendrovės valdymo ir kitais svarbiais klausimais, darbuotojų dalyvavimas bendrovės akciniame kapitale nėra ribojamas.
9.2. Bendrovės valdymo sistema turėtų sudaryti sąlygas interesų turėtojams dalyvauti bendrovės valdyme įstatymų nustatyta tvarka. Interesų turėtojų dalyvavimo bendrovės valdyme pavyzdžiai galėtų būti darbuotojų kolektyvo dalyvavimas priimant svarbius bendrovei sprendimus, konsultacijos su darbuotojų kolektyvu bendrovės valdymo ir kitais svarbiais klausimais, darbuotojų dalyvavimas bendrovės akciniame kapitale, kreditorių įtraukimas į bendrovės valdymą bendrovės nemokumo atvejais ir kt.		
9.3. Kai interesų turėtojai dalyvauja bendrovės valdymo procese, jiems turėtų būti sudaromos sąlygos susipažinti su reikiama informacija.		

X principas: Informacijos atskleidimas

Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad informacija apie visus esminius bendrovės klausimus, įskaitant finansinę situaciją, veiklą ir bendrovės valdymą, būtų atskleidžiama laiku ir tiksliai

10.1. Bendrovė turėtų atskleisti informaciją apie: 1) bendrovės veiklą ir finansinius rezultatus; 2) bendrovės tikslus; 3) asmenis nuosavybės teise turinčius bendrovės akcijų paketą ar jį valdančius; 4) bendrovės priežiūros ir valdymo organų narius, bendrovės vadovą bei jų atlyginimą; 5) galimus numatyti esminius rizikos veiksniai; 6) bendrovės ir susijusių asmenų sandorius, taip pat sandorius, kurie sudaryti ne įprastinės bendrovės veiklos eigoje; 7) pagrindinius klausimus, susijusius su darbuotojais ir kitais interesų turėtojais; 8) bendrovės valdymo struktūrą ir strategiją. Šis sąrašas laikytinas minimaliu, ir bendrovės yra skatinamos neapsiriboti tik informacijos, nurodytos šiame sąrašė, atskleidimu. 10.2. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 1 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama atskleisti informaciją apie visos įmonių grupės, kuriai priklauso	Taip	Visa informacija apie Bendrovės finansinę situaciją, veiklą ir Bendrovės valdymą yra reguliariai atskleidžiama platinant pranešimus spaudai ir pranešimus apie esminius įvykius, pristatymuose. Dokumentai viešai skelbiami Vilniaus vertybinių popierių biržos tinklalapyje lietuvių ir anglų kalbomis. Bendrovė finansinę atskaitomybę rengia pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus.
---	------	--

bendrovė, konsoliduotus rezultatus. 10.3. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 4 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama pateikti informaciją apie bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo profesinę patirtį, kvalifikaciją ir potencialius interesų konfliktus, kurie galėtų paveikti jų sprendimus. Taip pat rekomenduojama atskleisti bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo iš bendrovės gaunamą atlyginimą ar kitokias pajamas, kaip tai detaliau reglamentuojama VIII principu. 10.4. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 7 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama atskleisti informaciją apie bendrovės ir interesų turėtojų, tokių kaip darbuotojai, kreditoriai, tiekėjai, vietos bendruomenė, santykius, įskaitant bendrovės politiką žmoniškųjų išteklių atžvilgiu, darbuotojų dalyvavimo bendrovės akciniame kapitale programas ir pan.		
10.5. Informacija turėtų būti atskleidžiama tokiu būdu, kad jokie akcininkai ar investuotojai nebūtų diskriminuojami informacijos gavimo būdo ir apimtys atžvilgiu. Informacija turėtų būti atskleidžiama visiems ir vienu metu. Rekomenduojama, kad pranešimai apie esminius įvykius būtų skelbiami prieš arba po Vilniaus vertybinių popierių biržos prekybos sesijos, kad visi bendrovės akcininkai ir investuotojai turėtų vienodas galimybes susipažinti su informacija bei priimti atitinkamus investicinius sprendimus.	Taip	Bendrovė informaciją per Vilniaus vertybinių popierių biržos naudojamą informacijos atskleidimo sistemą pateikia vienu metu lietuvių ir anglų kalbomis, kad gauta informacija būtų paskelbta vienu metu, tokiu būdu užtikrinant vienalaikį informacijos pateikimą visiems.
10.6. Informacijos skleidimo būdai turėtų užtikrinti informacijos naudotojams nešališką, savalaikį ir nebrangų priėjimą prie informacijos. Rekomenduojama informacijos skleidimui didesniu mastu naudoti informacines technologijas, pavyzdžiui, skelbti informaciją bendrovės interneto tinklalapyje. Rekomenduojama informaciją skelbti ir dėti į bendrovės interneto tinklalapį ne tik lietuvių, bet ir anglų kalba, o esant galimybei ir poreikiui, ir kitomis kalbomis.	Taip	Bendrovė informaciją per Vilniaus vertybinių popierių biržos naudojamą informacijos atskleidimo sistemą pateikia vienu metu lietuvių ir anglų kalbomis, kad gauta informacija būtų paskelbta vienu metu, tokiu būdu užtikrinant vienalaikį informacijos pateikimą visiems ir planuojama pastoviai skelbti Bendrovės tinklalapyje.
10.7. Rekomenduojama bendrovės interneto tinklalapyje skelbti bendrovės metinį pranešimą, metų prospektą-ataskaitą bei kitas bendrovės rengiamas periodines ataskaitas, taip pat siūloma į tinklalapį dėti bendrovės pranešimus apie esminius įvykius bei bendrovės akcijų kainų kitimą vertybinių popierių biržoje.	Taip	Bendrovė atsižvelgia į šią rekomendaciją ir informacija yra skelbiama tinklalapyje.
XI principas: Bendrovės audito įmonės parinkimas Bendrovės audito įmonės parinkimo mechanizmas turėtų užtikrinti audito įmonės išvados ir nuomonės nepriklausomumą.		
11.1. Siekiant gauti objektyvią nuomonę dėl bendrovės tarpinės finansinės atskaitomybės, bendrovės metinės finansinės atskaitomybės ir metinio pranešimo patikrinimą turėtų atlikti	Taip	Bendrovė laikosi šios rekomendacijos, kai nepriklausoma audito įmonė atlieka bendrovės metinės finansinės atskaitomybės ir metinio pranešimo patikrinimą.

nepriklausoma audito įmonė.		
11.2. Rekomenduojama, kad audito įmonės kandidatūrą visuotiniam akcininkų susirinkimui siūlytų bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma, - bendrovės valdyba.	Ne	Audito įmonės kandidatūrą visuotiniam akcininkų susirinkimui siūlo bendrovės valdyba.
11.3. Jei audito įmonė yra gavusi iš bendrovės užmokestį už suteiktas ne audito paslaugas, bendrovė turėtų tai atskleisti akcininkams. Šia informacija taip pat turėtų disponuoti bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma, – bendrovės valdyba, svarstydamą, kurią audito įmonės kandidatūrą pasiūlyti visuotiniam akcininkų susirinkimui.	Neaktualu	Audito įmonė iš bendrovės negauna pajamų už mokesčių konsultacijas ir verslo konsultacijas.

2008 m. bendrovės metinis pranešimas apsvarstytas ir patvirtintas 2009-03-20 valdybos posėdyje, protokolas Nr.J3-2